

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱۶ مرداد ماه ۱۴۰۵

(جامع ۴)

تلاشی در مسیر موفقیت

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۲۱۰

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد اسدی، محمد بحیرایی، عارف بهرام‌نیا، احمد حسن‌زاده‌فرد، علی حسینی‌نوه، امیر زراندوز، علی شهربابی، هادی فولادی، علی قهرمان‌زاده، فرشید کریمی، عباس مالکی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتری، حسن اصحابی، محسن اصغری، سید علیرضا علویان، میلاد قنبری، الهام محمدی، سید آرش مرتضائی‌فر، یاسین مهدیان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، مریم خسروی دهنوی، یاسین ساعدی، سید آرش مرتضائی‌فر، محمدمهدی یعقوبی
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، محمد حبیبی، محمدعرفان فرهادی
عربی زبان قرآن	ولی برجی، عمار تاجبخش، ابوطالب درانی، امیرحسین شکوری، کامران عبداللہی، حمیدرضا قائد‌امینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، روح‌الله گلشن، سیده محیا مؤمنی، سید محمدعلی مرتضوی، فاطمه منصورخاکی
تاریخ و جغرافیا	علیرضا آزادی‌زاده، راضیه ابراهیمی‌نژاد، فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، زهرا دامیار، یاسین ساعدی، تابان صیقلی، فاطمه عزیزی، امیرحسین کاروین، سید آرش مرتضائی‌فر، محمدمهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی رهنماچی، موسی اکبری، جواد پاکدل، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی‌نژاد، امیرمحمد قلعه‌کاهی، علی معزی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	سارا شریفی، آفرین ساجدی، مهدی کاردان، فاطمه صفری، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، سپیده فتح‌الهی، محمدحسین متولی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عباس مالکی	مسئول درس: ابراهیم نوری ویراستار: معصومه صنعتکار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سید علیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	الهام محمدی، زهرا توکلی محمدمهدی اسلامی	مسئول درس: فریبا رونقی ویراستار: محسن جمشیدی، مانده ملکی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	—————	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسن سعیدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: محمد قزی، ابوالفضل مرادی
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	فاطمه عزیزی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	فرهاد علی‌نژاد	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی احسان کلاته‌عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسین صادق‌پور، محمد قزی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده، علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی

۱- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانهای)

اگر حقوق کارگر فنی را x در نظر بگیریم، حقوق مهندس خط تولید و مدیر خط تولید به صورت زیر است:

$$3x = \text{حقوق کارگر} = \text{حقوق مهندس}$$

$$\text{حقوق مهندس} = \frac{5}{3}x = \text{حقوق مدیر} \Rightarrow \text{حقوق مهندس} = \frac{5}{3}x$$

$$\Rightarrow \text{حقوق مدیر} = \frac{5}{3} \times 3x = 5x$$

کل حقوق پرداختی برای بخش تولید ۵۶۰ میلیون تومان است، بنابراین:

$$560 = 18x + 6x + 4x$$

$$\Rightarrow 4(5x) + 6(3x) + 18(x) = 560$$

$$\Rightarrow 20x + 18x + 18x = 560 \Rightarrow 56x = 560 \Rightarrow x = 10$$

بنابراین اختلاف حقوق مدیر و مهندس برابر می شود با:

$$5x - 3x = 2x = 2 \times 10 = 20$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه ۱۴)

۲- گزینه «۲»

(امیر حسن زاده فرد)

$$x^2 - 5x + 2 = 0 \Rightarrow 5x - 2 = x^2$$

اگر $x = \beta$ قرار دهیم داریم:

$$\begin{aligned} 5\beta - 2 &= \beta^2 \\ \Rightarrow \alpha^2 + 5\beta - 2 &= \alpha^2 + \beta^2 \end{aligned}$$

حالا کافی است $\alpha^2 + \beta^2$ را به دست آوریم:

$$\frac{b}{a} - \text{حاصل جمع ریشه ها و } \frac{c}{a} - \text{حاصل ضرب ریشه ها است.}$$

$$\alpha^2 + \beta^2 = (\alpha + \beta)^2 - 2\alpha\beta = \left(-\frac{b}{a}\right)^2 - 2\left(\frac{c}{a}\right)$$

$$= \left(-\frac{5}{1}\right)^2 - 2\left(\frac{2}{1}\right)$$

$$= 25 - 4 = 21$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه های ۲۷ تا ۳۲)

۳- گزینه «۱»

(معمد بصیری)

عدد طبیعی مورد نظر را x فرض می کنیم. پس:

$$\frac{1}{x-1} - \frac{1}{x} = \frac{1}{6} \Rightarrow \frac{x-x+1}{x^2-x} = \frac{1}{6}$$

$$\Rightarrow x^2 - x = 6 \Rightarrow x^2 - x - 6 = 0$$

$$\Rightarrow (x-3)(x+2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} \text{قق } x=3 \\ \text{غقق } x=-2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow x^2 = 9$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه های ۳۵ تا ۳۸)

۴- گزینه «۲»

(معمد اسری)

یک رابطه زوج مرتبی زمانی تابع است که مؤلفه های اول برابر نداشته باشد یا اگر مؤلفه های اول برابر بودند، مؤلفه های دومشان نیز برابر باشند. بنابراین به ازای مقادیر $k=4$ یا $k=6$ یا $k=8$ طبق شرط سؤال داریم:

$$k=4 \Rightarrow f = \{(8,3), (8,5), (1,3), (2,6), (5,4)\}$$

دو زوج مرتب با مؤلفه اول برابر داریم که مؤلفه دوم نابرابر دارند. تابع نیست.

$$k=6 \Rightarrow f = \{(12,5), (8,5), (\frac{3}{2}, 3), (2,6), (7,4)\}$$

هیچ دو زوج مرتبی مؤلفه اول برابر ندارند. تابع است.

$$k=8 \Rightarrow f = \{(16,7), (8,5), (2,3), (2,6), (9,4)\}$$

دو زوج مرتب با مؤلفه اول برابر داریم که مؤلفه دوم نابرابر دارند. تابع نیست.

پس ۱ مورد تابع بود و گزینه «۲» صحیح است.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه های ۴۰ تا ۴۹)

۵- گزینه «۳»

(عارف بهرام نیا)

می دانیم ضابطه تابع همانی $y = x$ و ضابطه تابع ثابت، عدد ثابت است، بنابراین:

$$f(x) = \frac{4x^2 - 4x + 1 + c}{ax + b} = x \Rightarrow 4x^2 - 4x + 1 + c = ax^2 + bx$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a=4 \\ b=-4 \\ 1+c=0 \Rightarrow c=-1 \end{cases}$$

$$f(a) + f(c) = g^2(x) \Rightarrow 4 - 1 = g^2(x) \Rightarrow g(x) = \pm\sqrt{3}$$

$$\text{اگر } g(x) = \sqrt{3} \Rightarrow ag(b) = 4\sqrt{3}$$

$$\text{اگر } g(x) = -\sqrt{3} \Rightarrow ag(b) = -4\sqrt{3}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه های ۲۵ تا ۳۲)

۶- گزینه «۴»

(امیر زرائندوز)

بهرتر است این سؤال را بدون رسم نمودار حل کنیم فقط کافی است معادله $f(x) = g(x)$ را از نظر تعداد ریشه ها بررسی کنیم (به حل کامل معادله نیازی نیست چون فقط تعداد نقاط برخورد خواسته شده):

$$f(x) = g(x) \Rightarrow x^2 + 5x - 1 = \frac{10x-1}{3} \Rightarrow \frac{x^3}{3}$$

$$3x^2 + 15x - 3 = 10x - 1 \Rightarrow 3x^2 + 5x - 2 = 0$$

$$\Rightarrow \Delta = b^2 - 4ac = 5^2 - 4(3)(-2) = 25 + 24 = 49$$

دلته عددی مثبت شد، پس معادله دو ریشه متمایز دارد. لذا دو نمودار هم در ۲ نقطه با هم تلاقی دارند.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه های ۶۳ تا ۷۰)

۷- گزینه «۱»

(هاری فولادی)

می دانیم اگر $[x] = k$ باشد، با شرط k عددی صحیح داریم:

$$k \leq x < k+1$$

$$[x] = 1 \Rightarrow 1 \leq x < 2$$

علامت داخل قدرمطلق‌ها در تابع $y = |x-1| + |x-2|$ را تعیین می‌کنیم. با توجه به محدوده $1 \leq x < 2$ داریم:

$$y = |x-1| + |x-2| = x-1-x+2=1$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۴)

۸- گزینه «۴»

(امیر حسن زاده فرد)

دامنه تابع $f-g$ اشتراک دامنه هر دو تابع f و g می‌باشد.

$$D_f: -3 < x < 3$$

$$D_g: -2 \leq x \leq 3$$

$$\Rightarrow -2 \leq x < 3$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۹ تا ۵۳)

۹- گزینه «۲»

(هادی فولادی)

می‌دانیم اگر به همه داده‌ها k اضافه یا کم شوند، واریانس و انحراف معیار ثابت باقی می‌مانند اما اگر داده‌ها k برابر شوند واریانس k^2 برابر و انحراف معیار $|k|$ برابر می‌شود.

اگر $x_1, x_2, \dots, x_n$ را نصف کنیم، انحراف معیار نیز نصف می‌شود، اما اگر ۵ واحد اضافه کنیم، انحراف معیار ثابت باقی می‌ماند، چون انحراف معیار داده‌های جدید ۱۰ شده بنابراین انحراف معیار داده‌های $x_1, x_2, \dots, x_n$ برابر ۲۰ بوده است.

حال اگر بخواهیم $x_1, x_2, \dots, x_n$ را به $\frac{1}{4}(x_1+1), \frac{1}{4}(x_2+1), \dots, \frac{1}{4}(x_n+1)$ تبدیل کنیم، باید به داده‌ها ۱

واحد اضافه کنیم (روی انحراف معیار بی‌تأثیر است). سپس حاصل را $\frac{1}{4}$ برابر کرده که باید انحراف معیار هم $\frac{1}{4}$ برابر شود در نتیجه انحراف معیار این داده‌ها برابر $\frac{1}{4} \times 20 = 5$ است. که واریانس آن‌ها برابر $5^2 = 25$ است.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)

۱۰- گزینه «۲»

(علی قهرمان زاده)

با توجه به نمودار جعبه‌ای سؤال داریم:

$$R = 80 - 20 = 60 = 2k + 6k + 4k$$

$$\Rightarrow 60 = 12k \Rightarrow k = 5$$

$$IQR = 6k = 6 \times 5 = 30$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۹)

۱۱- گزینه «۴»

(عباس مالکی)

طبق سؤال مصرف منطقه ۲ و ۵ با هم برابر است. پس:

$$4b + 12 = 5b \Rightarrow b = 12$$

$$2 \text{ منطقه} = 5(12)60^\circ \Rightarrow \frac{60^\circ}{360^\circ} = \frac{1}{6}$$

$$\frac{1}{6} = \frac{40}{\text{کل}} = 40 \times 6 = 240$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۴)

۱۲- گزینه «۲»

(عباس مالکی)

ارزش یک گزاره شرطی و عکس نقیض آن با هم برابر است. بنابراین:

$$\sim q \Rightarrow (p \wedge q) \equiv F \Rightarrow \begin{cases} \sim q \equiv T \Rightarrow q \equiv F \\ p \wedge q \equiv F \Rightarrow p \wedge F \equiv F \end{cases}$$

در نتیجه باید گزینه‌ای انتخاب شود که p در ارزش آن بی‌تأثیر باشد.

$$۱) p \vee q \equiv p \vee F \Rightarrow p \text{ هم‌ارز با } p$$

$$۲) q \Rightarrow p \equiv F \Rightarrow p \text{ به انتفای مقدم همواره درست است}$$

$$۳) p \Rightarrow q \equiv p \Rightarrow F \Rightarrow \sim p \text{ هم‌ارز با } \sim p$$

$$۴) p \Leftrightarrow q \equiv p \Leftrightarrow F \Rightarrow \sim p \text{ هم‌ارز با } \sim p$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استلال ریاضی، صفحه‌های ۴ تا ۱۱)

۱۳- گزینه «۱»

(امیر زرانروز)

= تورم نان و گوشت در سال ۱۴۰۰ نسبت به سال پایه

۱۰۰- (شاخص بهای نان و گوشت در سال ۱۴۰۰)

$$\Rightarrow 27 = x - 100 \Rightarrow x = 127$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۸ تا ۶۰)

۱۴- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمان‌های - کنگور سراسری ۱۴۰۱)

برای آنکه عدد زوج و عدد فرد کنار هم قرار نگیرد، باید هر سه رقم تشکیل‌دهنده رمز زوج یا هر سه آنها فرد باشند.

حالت اول: اگر رمز فقط با اعداد زوج

(۱)	(۲)	(۳)
۵	۴	۳

شماره مرحله: تعداد حالت‌ها

{۰, ۲, ۴, ۶, ۸} ساخته شود، در این

صورت بنا به اصل ضرب $5 \times 4 \times 3 = 60$

رمز می‌توان ساخت.

حالت دوم: اگر رمز فقط با اعداد فرد

(۱)	(۲)	(۳)
۵	۴	۳

شماره مرحله: تعداد حالت‌ها

{۱, ۳, ۵, ۷, ۹} ساخته شود، در این

صورت بنا به اصل ضرب $5 \times 4 \times 3 = 60$

رمز می‌توان ساخت.

پس بنا به اصل جمع، پاسخ سؤال برابر است با $60 + 60 = 120$.

توجه: در این سؤال چون می‌خواهیم «رمز» بسازیم نه «عدد»، صفر بودن رقم سمت چپ مجاز است.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۶)

۱۵- گزینه «۲»

(امیر زرانروز)

$$n(S) = 4 \times 4 \times 4 \times 4 \times 4$$

$$n(A) = \binom{5}{2} \times 4 \times 1 \times 3 \times 2 \times 1$$

$$= 10 \times 4 \times 3 \times 2$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{10 \times 4 \times 3 \times 2}{4 \times 4 \times 4 \times 4 \times 4} = \frac{15}{64}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

می‌دانیم $2^{12} = 4096$ و $2^{13} = 8192$ ، پس:

$$\frac{n}{2} < 13 \Rightarrow n < 26$$

n برابر با ۲۵ است.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطی، صفحه‌های ۷۳ تا ۹۲)

۱۹- گزینه «۳»

(علی حسینی نوه)

ابتدا اعداد را به صورت اعداد توان‌دار با پایه (۳) یا (۵) می‌نویسیم، پس:

$$\left(\frac{1}{2}\right)^{-\frac{1}{3}} = \left(\frac{1}{\frac{1}{2}}\right)^{\frac{1}{3}} = (\frac{1}{5})^{\frac{1}{3}}$$

$$\sqrt[3]{(15)^2} = (15)^{\frac{2}{3}} = (3 \times 5)^{\frac{2}{3}} = (3)^{\frac{2}{3}} \times (5)^{\frac{2}{3}}$$

$$\left(\frac{3}{5}\right)^{-1} = (3)^{-1} \times (5)^1, \sqrt[3]{8 \frac{1}{3}} = \sqrt[3]{\frac{25}{3}} = \sqrt[3]{\frac{(5)^2}{(3)^1}} = 5^{\frac{2}{3}} \times 3^{-\frac{1}{3}}$$

در مرحله دوم در صورت امکان صورت و مخرج را ساده می‌کنیم:

$$\frac{\frac{1}{5^{\frac{1}{3}}} \times 3^{\frac{2}{3}} \times 5^{\frac{2}{3}}}{3^{-1} \times 5^1 \times 5^{\frac{2}{3}} \times 3^{\frac{2}{3}} \times 5^{\frac{1}{3}}} = \frac{3^{\frac{2}{3}} \times 3^1 \times 3^{\frac{1}{3}}}{5^1} = \frac{3^2}{5} = \frac{9}{5}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطی، صفحه‌های ۸۶ تا ۹۴)

۲۰- گزینه «۱»

(هاری فولادی)

ابتدا با استفاده از خط $y = 2x + 1$ مختصات نقاط A و B را می‌یابیم.

$$y = 2x + 1 \Rightarrow \begin{cases} A = \begin{bmatrix} 0 \\ y \end{bmatrix} \Rightarrow y = 2 \times 0 + 1 \Rightarrow y = 1 \Rightarrow A = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} \\ B = \begin{bmatrix} x \\ 5 \end{bmatrix} \Rightarrow 5 = 2x + 1 \Rightarrow 2 = x \Rightarrow B = \begin{bmatrix} 2 \\ 5 \end{bmatrix} \end{cases}$$

حال با توجه به اینکه تابع $y = a^x + b$ از نقاط A و B عبور می‌کند داریم:

$$f(x) = a^x + b \Rightarrow \begin{cases} \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} \Rightarrow f(0) = 1 \Rightarrow 1 = a^0 + b \\ \Rightarrow 1 = 1 + b \Rightarrow b = 0 \\ \begin{bmatrix} 2 \\ 5 \end{bmatrix} \Rightarrow f(2) = 5 \Rightarrow 5 = a^2 + b \\ \Rightarrow 5 = a^2 \Rightarrow \pm \sqrt{5} = a \end{cases}$$

می‌دانیم در تابع نمایی باید $a > 0$ و $a \neq 1$ باشد بنابراین $a = \sqrt{5}$ قابل قبول است.

$$2a + b = 2\sqrt{5} + 0 = 2\sqrt{5}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطی، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۲)

۱۶- گزینه «۲»

(مهم اسری)

طبق فرمول جمله عمومی دنباله حسابی، عبارت $a_7 + a_6 = 153$ را با توجه به رابطه $a_1 + a_8 = 51$ بازنویسی می‌کنیم:

$$a_7 + a_6 = a_1 + d + a_8 + d = 153$$

$$\Rightarrow a_1 + a_8 + 2d = 153$$

حالا داریم:

$$2d = 153 - 51 \Rightarrow 2d = 102 \Rightarrow d = 51$$

همچنین برای بدست آوردن a_1 به صورت زیر عمل می‌کنیم:

$$a_1 + a_8 = a_1 + a_1 + 7d = 51 \xrightarrow{d=51} 2a_1 = 51 - 204$$

$$\Rightarrow a_1 = \frac{-153}{2}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۸)

۱۷- گزینه «۴»

(فرشید کریمی)

دنباله داده شده یک دنباله هندسی است. رابطه بازگشتی دنباله هندسی به صورت

$$a_{n+1} = r \times a_n \text{ بیان می‌شود. پس } r = \frac{1}{4} \text{ و } a_1 = 2000$$

$$a_n = a_1 \times r^{n-1} \Rightarrow a_8 = a_1 \times r^7 = 2000 \times \left(\frac{1}{4}\right)^7$$

$$= 2000 \times \left(\frac{1}{256}\right) = \frac{2000}{256} = \frac{125}{16}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطی، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۸)

۱۸- گزینه «۳»

(علی شهبازی)

با توجه به $a_{10} = 20$ و $a_{14} = 80$ مقدار r و a_1 را به‌دست می‌آوریم:

$$\left. \begin{aligned} a_{14} = 80 &\Rightarrow a_1 r^{13} = 80 \\ a_{10} = 20 &\Rightarrow a_1 r^9 = 20 \end{aligned} \right\} \Rightarrow r^4 = 4 \Rightarrow r^2 = 2$$

$$\Rightarrow r = \sqrt{2}$$

با جای‌گذاری $r = \sqrt{2}$ در معادله دوم، داریم:

$$a_1 (\sqrt{2})^9 = 20 \Rightarrow 16\sqrt{2}a_1 = 20 \Rightarrow a_1 = \frac{5}{4\sqrt{2}}$$

جمله عمومی دنباله را می‌نویسیم:

$$a_n = a_1 r^{n-1} = \frac{5}{4\sqrt{2}} \times \sqrt{2}^{n-1} = \frac{5}{4\sqrt{2}} \times \sqrt{2}^n \times \frac{1}{\sqrt{2}}$$

$$= \frac{5}{8} \sqrt{2}^n = \frac{5}{8} \times 2^{\frac{n}{2}}$$

باید جملات از ۵۰۰۰ کوچکتر باشند.

$$a_n < 5000 \Rightarrow \frac{5}{8} \times 2^{\frac{n}{2}} < 5000 \xrightarrow{\times \frac{8}{5}} 2^{\frac{n}{2}} < 8000 \times \frac{8}{5}$$

زبان و ادبیات فارسی

۲۱- گزینه «۲»

(الهام ممیری)

شاهنامه ابومنصوری: کتاب تألیف شده در حدود سال ۳۴۶ قمری، به دست عده‌ای از دانشوران خراسان، با موضوع تاریخ گذشته ایران کتاب تاریخ الرسل و الملوک (تاریخ طبری): کتابی از جریر طبری به عربی که ابوعلی بلعمی آن را با حذف و اضافاتی به فارسی برگرداند که به صورت تألیفی مستقل درآمد و به «تاریخ بلعمی» شهرت یافت.

یادگار زریران: رساله‌ای به زبان پهلوی در زمره آثار غیردینی درخت آسوریک: این منظومه از جمله قطعات شعری پهلوی است که در میان اندرزنامه‌های منشور جای گرفته است و اصلی پارتی دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۴۰، ۴۴ و ۴۵)

۲۲- گزینه «۱»

(هومن نمازی)

غزنویان برای ماندگاری حکومت نوپای خود ناگزیر شدند زبان پارسی را رواج دهند و دست کم تا پایان سلطنت مسعود، دربار آنان به وجود شاعران بزرگ فارسی‌گوی آراسته بود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۴۱ تا ۴۳)

۲۳- گزینه «۱»

(الهام ممیری)

ویژگی‌های ادبی نثر سبک هندی: نثر این دوره از دیدگاه ادبی ارزش والایی ندارد؛ زیرا به زبان عامیانه نزدیک است و متن‌های ادبی نیز با تصنع و تکلف همراه است. انحطاط ادبی در این زمان از دوره تیموری بیشتر شده است. استفاده از آیات، احادیث و عبارات عربی رواج بیشتر یافته و در آرایه تلمیح نمودار شده است. رواج اشعار ضعیف در متون (غالباً سروده خود مؤلفان)، بی‌دقتی در ذکر تاریخ و حوادث تاریخی و رواج مدح و چاپلوسی نثر این دوره را از رونق انداخته است و آمیزش زبان فارسی با دیگر زبان‌ها نگارش کتاب‌های فرهنگ لغت را در این دوره رواج داد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: ویژگی فکری نثر سبک هندی

گزینه «۳»: بی‌ربط است. تصاویر خیال‌انگیز مربوط به شعر سبک هندی است.

گزینه «۴»: ویژگی ادبی نثر سبک عراقی (قرن‌های هفتم تا نهم)

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۹ و ۱۵)

۲۴- گزینه «۳»

(میلاد قنبری)

آثار قیصر امین‌پور: طوفان در پراتنز، بی‌بال پریدن، سنت و نوآوری در شعر معاصر، در کوچه آفتاب، تنفس صبح، آیین‌های ناگهان، ظهر روز دهم، دستور زبان عشق

آثار میرزا حسن‌خان بدیع: شمس‌الدین و قمر، داستان باستان

آثار عبید زاکانی: رساله دلگشا، اخلاق‌الاشراف، صد پند، منظومه موش و گربه

آثار فخرالدین عراقی: لمعات، مثنوی عشاق‌نامه

بررسی سایر گزینه‌ها:

در گزینه «۴» و گزینه «۱» شمس و طغرا اثر محمدباقر میرزا خسروی است و در گزینه «۲» جمشید و خورشید اثر سلمان ساوجی است.

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۲۵- گزینه «۲»

(سید آرش مرتضایی‌فر)

- شاعرانی که بیشتر به زبان مردم عادی شعر می‌گفتند، به آرایه‌های بیانی و بدیعی و سنت‌های ادبی کمتر پایبند بودند و شعر را وسیله‌ای برای بیان مقاصد خود می‌دانستند.

- توجه به جایگاه زنان در اجتماع، مربوط به درون‌مایه «توجه به مردم» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۳ تا ۴۵)

۲۶- گزینه «۳»

(حسن اصفابی)

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: شوهر آهوخانم: علی‌محمد افغانی

گزینه «۲»: جعفرخان از فرنگ برگشته: حسن مقدم

گزینه «۴»: یکی بود، یکی نبود: سید محمدعلی جمال‌زاده

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۲۷- گزینه «۲»

(هومن نمازی)

اندیشه حاکم بر داستان‌های دهه اول انقلاب ابتدا سیاسی و بعد اجتماعی است. همچنین از خصایص برجسته نثر داستانی بعد از انقلاب تنوع موضوعات است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۹۹ تا ۱۰۲)

۲۸- گزینه «۲»

(امیرحسین اشتیری)

این بیت متعلق به سبک عراقی است. بیت در ستایش و وصف عشق بلبل و امید وصال اوست که همه باغ و چمن را پر کرده است. بیت فضای عاشقانه دارد و در ستایش عشق است. ضمناً عشقی که همه پهنه طبیعت را پر کند بیشتر متناسب با عشق متعالی و آسمانی است. یکی از خصیصه‌های فکری سبک عراقی فاصله‌گرفتن غزل از عشق زمینی است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ستایش خرد و علم و دانش وجود دارد. این مفهوم متعلق به سبک خراسانی است. ضمناً زبان بیت ساده و پند و اندرز آن هم دستوری و ساده است.

گزینه «۳»: در این بیت شاعر به مدح ممدوح خود می‌پردازد. مدح از مضامین عمده سبک خراسانی است.

گزینه «۴»: وصف طبیعت مشهود است. شاعر در حال توصیف ابری تیره‌رنگ به کمک تشبیه‌های حسی (زاغ‌رنگ - ماغ‌پیکر) است که از ویژگی‌های ادبی سبک خراسانی است. ضمناً واژگان مهجور در بیت دیده می‌شوند که متناسب با ویژگی‌های زبانی سبک خراسانی است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۲، ۶۳ و ۱۵)

۲۹- گزینه «۲»

(سیدعلیرضا علویان)

در این بیت ویژگی‌های ادبی شعر سبک هندی یافت نمی‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کاربرد ردیف طولانی و خوش‌آهنگ (می‌ماند به جا)

گزینه «۳»: کاربرد آرایه اسلوب معادله؛ هر دو مصراع در بیان مفهومی یکسان آمده‌اند (کامجویی کردن ناکامی به بار می‌آورد، همان‌طور که در کف گلچین، به جای گل، خار به جا می‌ماند). مصراع دوم مثالی برای تأکید بر مفهوم مصراع اول است و دو مصراع استقلال دستوری دارند.

گزینه «۴»: کاربرد حس آمیزی و تشبیه (آرایه‌های پرکاربرد این دوره); «بخت سبز» حس آمیزی دارد و مصراع اول تشبیه گسترده دارد. همچنین بیت به نوعی به ماجرای شمع و پروانه نیز اشاره دارد که در مضمون سازی آن به کار رفته است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه ۸۲)

۳۰- گزینه «۳»

(یاسین مهریان)

«سخن رنگین»: حس آمیزی / «بحر خونا»: اغراق / از سخن شاعر، مثل کباب، خون می‌چکد: تشبیه / رنگ قرمز گل لاله، به دلیل سخن خونین شاعر است: حسن تعلیل

تشریح سایر گزینها:

گزینه «۱»: «بو شنیدن»: حس آمیزی / فاقد اغراق / «گلشن زمانه»: تشبیه / فاقد حسن تعلیل

گزینه «۲»: فاقد حس آمیزی / در مصراع اول، در بیان تنگی دهان معشوق، اغراق صورت گرفته است. / شاعر دهان معشوق را به لحاظ تنگی، به پسته تشبیه می‌کند و حتی آن را بر پسته برتری می‌دهد: تشبیه تفضیل / دلیل پاره کردن دهان پسته توسط انسان‌ها، این است که پسته لاف می‌زند: حسن تعلیل

گزینه «۴»: فاقد حس آمیزی / فاقد اغراق / «اکسیر عشق»: تشبیه / سعدی در این بیت، رخ قرمز خود را به مس تشبیه می‌کند و رخ زردش را به طلا: حال می‌گوید که دلیل زرد شدن صورت من، این است که اکسیر عشق من را با ارزش تر کرده است و از مس قرمز رنگ، به طلای زرد رنگ تبدیل شده‌ام: حسن تعلیل

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۱- گزینه «۱»

(الهام مموری)

استعاره: «درخت گل» استعاره از «معشوق» / «سروها» استعاره از دیگر زیبارویان

تشبیه: بلندتر بودن قامت معشوق نسبت به سایرین (تشبیه تفضیل)

کنایه: ندارد

تشریح گزینهای دیگر:

گزینه «۲»: تشبیه: «مهد نفس» و «طفل روح» / استعاره: «گاهواره» استعاره از «نفس» / «رادکش» کنایه از «تاجوان‌مرد»

گزینه «۳»: تشبیهات: «شمع روی» و «شمع روی او، (مانند) چراغ خلوت دل است. / استعاره: منظور از «مه»، یار زیباچهره است. / کنایه: چشم امید به کسی داشتن

گزینه «۴»: تشبیه: «روی معشوق از صبح زیباتر است» (تشبیه تفضیل) / استعاره: «عرق کردن صبح» استعاره مکنیه دارد. / کنایه: «عرق شدن» کنایه از «خجالت کشیدن»

(علوم و فنون ادبی، بیان)

۳۲- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا امیری)

لف‌ونشر مشوش، لف ۱: «شمع طرب» / لف ۲: «اشک و آه» / نشر ۱: «ابر» / نشر ۲: ماه

چهار استعاره مکنیه: ۱- شکفتن شمع ۲- آغوش اشک ۳- آغوش آه ۴- به بر (آغوش) گرفته شدن ماه توسط ابرها / تشبیه: «شمع طرب» / جناس: «در» و «بر» - «آه» با «ماه»

علت رد سایر گزینها:

گزینه «۲»: بیت فاقد حسن تعلیل است.

گزینه «۳»: بیت فاقد ایهام تناسب و دارای چهار استعاره است.

گزینه «۴»: بیت فاقد استعاره مصرحه و اغراق است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۳- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا امیری)

الف) تشبیه: «بازار شوق» / دو استعاره مصرحه: «شمع» - یار - «پروانه»: شوق عاشق

ب) جناس تام: «شانه» کتف و وسیله آرایش / تلمیح: اشاره غیرمستقیم به آیه‌ای از سورة احزاب (آیه بار امانت)

ج) بیت فاقد ایهام است. / مجاز: «یک تار مو» مجاز از مقدار کم ارزش و «دو عالم» مجاز از هر آنچه در هستی وجود دارد.

د) بیت فاقد حسن تعلیل است. / دو مجاز: «چمن» - باغ و «کف»: دست

ه) بیت فاقد تضمین است. / حس آمیزی: تازه و تر بودن شعر

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۴- گزینه «۳»

(الهام مموری)

کسوت کبود: استعاره از آسمان / بت: استعاره از معشوق
گزینه ۳: گلنار استعاره از شراب یا جام شراب / صنوبران استعاره از زیبارویان و محبوبان

تشریح گزینهای دیگر:

گزینه «۱»: چاه استعاره از مشکلات و معضل‌ها / نقش قدم استعاره از خوبی‌ها و همواری‌های زندگی / بادیه استعاره از دنیا

گزینه «۲»: «خس» استعاره از «انسان بی‌مقدار» / «خسرو» استعاره از «انسان ارزشمند و آگاه» / «شبدیز» استعاره از «ناله شب‌خیز»

گزینه «۴»: «نمک» استعاره از «خوشی‌ها و لذت‌ها» / «کباب» استعاره از «زندگی» / «شراب» استعاره از «حداقل‌های زندگی»

(علوم و فنون ادبی، بیان)

۳۵- گزینه «۱»

(الهام مموری)

آرایه‌های گزینه «۱» میان ابیات صورت سؤال مشترک است.

بیت اول: تشبیه (تفضیل): لب معشوق سرخ‌تر از یاقوت است. (شاعر یاقوت را به استهزا گرفته است. / مراعات نظیر: یاقوت، سنگ / تشخیص: دم‌زدن (سخن گفتن) یاقوت

بیت دوم: تشبیه (تفضیل): قد معشوق از سرو بلندتر است. / تشبیه (اضافه تشبیهی): دود آه / تشبیه (گسترده): چون الف ... مراعات نظیر: سرو و قمری (قمری مدح‌کننده زیبایی‌های سرو چمن است) / تشخیص: شرم کردن سرو

بیت سوم: تشبیه (تفضیل): زیبایی معشوق از زیبایی آفتاب بیشتر است. / مراعات نظیر: ماه و آفتاب / تشخیص: نقاب آویختن آفتاب

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۶- گزینه ۲»

(الهام ممدری)

ج) لف و نشر: چشم خوش ← بادام / لعل لب ← شکر
د) اغراق: معنای بیت: «اگر زنبور عسل از باغ محاسن تو شهد بنوشد و آن شهد تبدیل به عسل شده از آن شمع بسازند، از دود آن شمع که تبدیل به ابر می شود تا روز محشر به جای باران گلاب می ریزد.» همان طور که دریافت می شود شاعر در وصف محاسن معشوق اغراق کرده است.

ه) حسن تعلیل: شاعر علت محو شدن شبنم روی گلبرگ های گل را عشق او به آفتاب می داند.

ب) جناس (ناهمسان): دم و عدم / جناس (همسان): «دم» در مصراع اول: لبه و «دم» در مصراع دوم: نفس

الف) ایهام: «نوا» دو معنا دارد: ۱- به سامان، پر رونق ۲- آواز و صدا (علوم و فنون ادبی، بریج)

۳۷- گزینه ۱»

(سیرعلیرضا اهدری)

هم قافیه شدن همه گروه کلمات مذکور در گزینه ۱» «بلامانع است و حروف اصلی آن ها به ترتیب، «یر»، «م و م» و «ان» است. توجه شود که کلمات «خادمی و آدمی» با وجود تفاوت در مصوت کوتاه (و و -)، به دلیل داشتن حروف الحاقی هم قافیه می شوند؛ هم چنین کلمات «ایران و جانان» نیز به دلیل اشتراک در حروفی که در یکی از کلمات الحاقی و در دیگری غیرالحاقی است، هم قافیه می شوند. «ان» در کلمه «جانان»، پسوند نسبت است و در واژه ایران الحاقی نیست.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه ۲»: «هندسه» و «فلسفه» نمی توانند قافیه شوند، چرا که «های» بیان حرکت همواره در حکم حروف الحاقی است و با حذف آن «هندس» و «فلسف» می مانند که علی القاعده هم قافیه نمی شوند. سایر گروه های این گزینه هم قافیه اند.

گزینه ۳»: «بهاران» و «گیلان» قابلیت هم قافیه شدن را دارند، چرا که «ان» در بهاران پسوند زمان است و در «گیلان» پسوند مکان؛ هم چنین هم قافیه شدن «دست» و «بست» نیز درست است، اما با توجه به الحاقی تلقی شدن مصوت بلند «ای» در پایان واژه های قافیه، «معن» و «دعو» قافیه درستی به شمار نمی روند.

گزینه ۴»: یکسان بودن نوع پسوندها در کلمات قافیه مردود است، بر همین مبنا سازش و بارش قافیه درستی نمی سازند. (پسوند - ش در هر دو ملحق به بن مضارع است و اسم مصدر می سازد)، ولی هم قافیه شدن سایر کلمات در این گزینه صحیح است. و واژگان «ساز» و «بار» به دلیل اختلاف در حرف روی نمی توانند قافیه بسازند.

(علوم و فنون ادبی، قافیه)

۳۸- گزینه ۳»

(سیرعلیرضا اهدری)

بر اساس قافیه خطی، حروف اصلی قافیه از نظر املائی باید یکسان باشند. «ای» و «اغ» نمی توانند قافیه باشند.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه ۱»: حروف قافیه در یک مصوت کوتاه اختلاف دارند و به علت وجود حرف الحاقی «ه» بیان حرکت قافیه آن صحیح است.

گزینه ۲»: تلفظ سخن، به صورت «سَخَن» است و با واژه «کَن» قافیه می شود.
گزینه ۴»: در صورتی که یکی از کلمات قافیه دارای حرف الحاقی باشد، ولی دیگری نداشته باشد، الحاقی در نظر گرفته نمی شود: گریان (دارای «ان» الحاقی) و باران (فاقد الحاقی) می توانند با هم، هم قافیه شوند.

(علوم و فنون ادبی، قافیه)

۳۹- گزینه ۱»

(سیرعلیرضا اهدری)

بیت گزینه ۱» «در وزن «مفعول مفاعیل مفاعیل فاعولن» سروده شده است (وزنی ناهمسان) و قابل دسته بندی هجایی به صورت «مستفعل مستفعل مستفعل مستف» (وزنی همسان) نیز می باشد.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه ۲»: «مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن (وزنی همسان) معادل است با وزن مستفعل مفعولن مستفعل مفعولن (وزنی همسان)

گزینه ۳»: «مفعول مفاعیلن مفاعیلن (وزنی ناهمسان) معادل است با وزن مستفعل فاعلاتن مفعولن (وزنی ناهمسان)

گزینه ۴»: «مستفعلن مستفعلن مستفعلن (وزنی است همسان که قابلیت دسته بندی هجایی دوگانه را ندارد.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۰- گزینه ۲»

(سیرعلیرضا اهدری)

وزن بیت گزینه ۲»: «مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن» است و سایر ابیات در وزن «مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن» سروده شده اند.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۱- گزینه ۴»

(سیرعلیرضا اهدری)

این شعر بر وزن (فاعلاتن) سروده شده که اختیار زبانی آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن در ابتدای تمام مصراع ها به جز مصراع آخر مشهود است و وزن با فاعلاتن شروع و با فاعلاتن ادامه پیدا می کند.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۲- گزینه ۳»

(کنکور قاجار از کشور ۱۳۰۴)

وزن بیت: مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن / ابدال: در رکن سوم مصراع اول (مفتعلن به مفعولن تبدیل شده است.) / بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه: در رکن اول مصراع دوم هجای کوتاه «ت» در «سلطنت» بلند تلفظ می شود.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱»: وزن بیت: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن / حذف همزه: در مصراع دوم گ دا زا مد - مح ر م را زا مد / اختیار وزنی قلب وجود ندارد.

گزینه ۲»: وزن بیت: مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلن / کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند: نا م را دی یز - هجای بلند (دی) به صورت هجای کوتاه (د) تلفظ می شود. / اختیار وزنی ابدال وجود ندارد.

گزینه ۴»: وزن بیت: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن / کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند: ندارد. / اختیار وزنی فاعلاتن به جای فاعلاتن وجود ندارد.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۳- گزینه ۳»

(سیدعلیرضا امیری)

مصوت کوتاه (ـُ)، در واژه‌های «دو» و «تو» و مصوت کوتاه «ـِ» در کسرۀ اضافه ترکیب «کنفِ قدرت» بلند تلفظ می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: فاقد اختیار تغییر کمیت مصوت بلند است.

گزینه ۲: وزن بیت «مفعول مفاعیل مفاعیل فعل» است که حالت همسان آن (مستفعل مستفعل مستفعل فع) ارجحیت دارد. (البته باتوجه به اختیار وزنی قلب، وزن دقیق بیت مفعول مفاعیل مفاعیل فعل است.)

گزینه ۴: بیت فاقد حذف همزه است.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۴- گزینه ۴»

(سیدعلیرضا امیری)

«الف»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن: «بحر رمل مثنی سالم»

«ب»: فاعولن فاعولن فاعولن فعل: «بحر متقارب مثنی محذوف»

«ج»: فاعلاتن فاعلاتن فعلن

«د»: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن: «بحر هزج مثنی سالم»

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۵- گزینه ۳»

(سیدعلیرضا امیری)

معنای رباعی: اگر در کعبه دل تو سوی غیر است، طاعتت نیز فسق محسوب می‌شود و کعبه برای تو چون دیر می‌باشد. اگر دل به خدا داده‌ای ولی با وجود این، ساکن می‌کده هستی، شراب بنوش، چرا که عاقبت به خیر خواهد بود.

وزن اصلی رباعی «مستفعل مستفعل مستفعل فع» است و در صورتی که این وزن به شکل «مستفعل فاعلات مستفعل فع» دربیاید، با اختیار قلب مواجه هستیم. این اتفاق سه بار (نه دو بار) در مصراع‌های دوم، سوم و چهارم افتاده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «واژه «سو» به شکل «سُ» تلفظ می‌شود (کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند) و مصوت کوتاه «ـِ» در ترکیب «ساکن می‌کده» بلند تلفظ می‌شود.

گزینه ۲: در رباعی به‌واقع «آوردن دلیل غیرمنطقی برای امری طبیعی» و «نسبت دادن همزمان دو وصف متضاد به یک امر» وجود ندارد.

گزینه ۴: ابیات رباعی و بیت گزینه ۴، هر دو بر لزوم اعتقاد قلبی به خداوند تأکید می‌کنند.

(علوم و فنون ادبی، ترکیبی)

۴۶- گزینه ۳»

(سید آرش مرتضایی‌فر)

عبدالمطلب کلیددار «کعبه» بود و در جواب ابرهه گفت که «کعبه»، خود خدا و صاحبی دارد و او از خانه محافظت می‌کند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۶۳)

۴۷- گزینه ۲»

(حسن اصغری)

عبارت صورت سؤال راه خدانشناسی را خودشناسی می‌داند. در مقابل بیت گزینه ۲ «شناختن یار و رسیدن به او را مستلزم گذشتن و رهاشدن از خود می‌داند و «خبر یافتن از جانان» را در گرو «بی‌خبری از جسم و جان خویش» می‌داند.

بررسی مفهوم گزینه‌ها:

گزینه ۱: «امیدواری عاشق برای دیدن معشوق باعث انتظار همیشگی اوست.

گزینه ۳: بیانگر توانمندی حاصل از علم و دانش است.

گزینه ۴: منشأ امور خداوند است، نه اراده بشری.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۳۷)

۴۸- گزینه ۱»

(مفسن اصغری)

تشریح مفهوم ابیات:

ب) مفهوم «خودتکایی» از بیت «ب» دریافت می‌شود. شاعر می‌گوید کوشش طبیب درد را درمان نمی‌کند و خودت باید دنبال دواي دردت باشی.

د) مفهوم «بی‌تأثیربودن تلاش آدمی بدون جذبه و کشش الهی» در بیت «د» بیان شده است و شاعر در مصراع دوم این کشش و جذبه را طلب می‌کند.

الف) بیت «الف» بیانگر این مفهوم است که رزق و روزی آدمی در درگاه الهی مقدر شده است و کم و زیاد نمی‌شود.

ج) شاعر در بیت «ج» با اشاره به داستان آدم و حوا و طمع آنها در خوردن دانه گندم که منجر به هبوط آنها از بهشت شد، به پرهیز از طمع‌کاری اشاره دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، مفهوم، ترکیبی)

۴۹- گزینه ۳»

(مفسن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات «ج» و «د»: عاشق سختی‌های راه عشق را با مهر و محبتی که از جانب یار نصیب او شده است، تحمل می‌کند.

مفهوم ابیات «الف» و «ب» نیز با هم قرابت دارند (تسلیم بودن عاشق در برابر نگاه و ناز و عشوه معشوق)، اما این دو بیت در گزینه‌ها کنار هم نیامده‌اند، بنابراین پاسخ همان گزینه ۳ است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۳۰)

۵۰- گزینه ۴»

(سید علیرضا امیری)

شاعر در بیت صورت سؤال و بیت گزینه ۴ به این نکته اشاره دارد که دلیل خمیدگی قامت پیران جست‌وجوی جوانی است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: شاعر خمیدگی پشت پیران را نشانه‌ای برای رسیدن زمان مرگ عنوان کرده است.

گزینه ۲: شاعر معتقد است که پیری دلیلی برای گذر نکردن عمر نیست و عمر همواره در حال گذر است.

گزینه ۳: شاعر با گلایه از عشق دوران جوانی پشت خمیده را از نتایج آن برمی‌شمارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۱۱۷)

علوم اجتماعی

۵۱- گزینه «۳»

(مریم فسروی دهنوی)

اگرچه سرمایه‌های نفتی می‌تواند به انواع دارایی‌ها و ثروت‌ها مانند صنایع و کارخانجات مختلف تبدیل شود؛ اما اگر به درستی استفاده نشود، می‌تواند اقتصادی وابسته ایجاد کند که رشد و افول آن، به قیمت و درآمد نفتی وابسته است. چنین اقتصادی از آن جهت که درآمد هنگفت و بدون زحمتی ایجاد می‌کند، باعث شکل‌گیری تولید ملی ضعیف و شکننده‌ای می‌شود که مستقیم و غیرمستقیم وابسته به نفت است؛ دولت بزرگی به وجود می‌آید که می‌کوشد رفاه اقتصادی را به مدد نفت و نه رواج کسب و کار، افزایش دهد و حتی هزینه‌های آموزش و بهداشت را - که در اکثر نقاط دنیا از محل مالیات‌ها پرداخت می‌شود - به کمک درآمدهای نفتی تأمین کند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۳۹)

۵۲- گزینه «۴»

(ریحانه امینی)

یکی از مراحل چهارگانه تکوین نظام نوین جهانی، به قدرت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری است. کشورهای غربی به مواد خام، نیروی کار ارزان و بازار مصرف کشورهای غیرغربی نیاز داشتند. آنها برای تأمین منافع اقتصادی خود، نیازمند در هم شکستن مقاومت فرهنگی اقوامی بودند که سلطه و نفوذ آنها را تحمل نمی‌کردند. آنها برای رسیدن به این هدف، در وهله نخست از مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری استفاده می‌کردند. دولت‌های سکولار غربی در حمایت از مبلغان مسیحی انگیزه دینی نداشتند. آنها همان‌گونه که در ابتدا برای حذف قدرت کلیسا و ایجاد سیاست سکولار، حرکت‌های پروتستانی را به خدمت گرفتند، در این مرحله، از تبلیغ مسیحیت برای گسترش جهانی قدرت خود استفاده کردند. آنان با تبلیغ مسیحیت فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال می‌کردند و از طریق سازمان‌های فراماسونری بر نخبگان سیاسی آن جوامع تأثیر می‌گذاشتند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۵۳- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

قدرت وجه عینی و محسوس سیاست و جنبه الزام‌آور آن است، ولی در گذشته، قدرت، مسئله اول و اصلی سیاست نبوده است. بلکه قدرت، وسیله و ابزاری برای تحقق اهداف و فضیلت‌های اخلاقی قلمداد می‌شده است. البته این امر به این معنا نیست که همه حاکمان و قدرتمندان در عمل به چنین اندیشه و نگاهی پایبند بوده‌اند؛ بلکه منظور این است که تلقی عمده فرهنگ‌ها و جوامع بشری از سیاست و قدرت این‌گونه بود و البته سیاستمداران و قدرتمندان نیز حداقل در ظاهر، ناگزیر از توجه به چنین معنایی از سیاست و قدرت بودند. رواج سیاست‌نامه‌نویسی و سیاست‌نامه‌ها

که مجموعه نصیحت‌هایی برای ملوک و پادشاهان بود، شاهد این واقعیت است. در قرون اخیر و عمدتاً در اندیشه و عمل جهان مدرن، خود قدرت صرف‌نظر از اینکه وسیله تحقق اهداف و غایات اخلاقی باشد، مستقلاً دارای اهمیت شده است. به عبارتی، قدرت به مسئله اصلی سیاست و جوهر آن تبدیل شده است و در این میان، برخی همه سیاست را قدرت می‌دانند و برخی بخش عمده‌ای از آن را قدرت می‌پندارند. در این نگاه، سیاست با غایت و هدف سعادت و فضیلت، داوری نمی‌شود بلکه بیشتر با آرمان پیروزی، موفقیت و تسلط ارزیابی می‌گردد.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۵۴- گزینه «۴»

(رانیا امیری)

- اگرچه انسان امروزی براساس تجربیات واقعی، استعمار را به معنی استثمار (بهره‌کشی به ناحق از دیگران و دسترنج آنها) درمی‌یابد؛ ولی در سده‌های پیشین، نظریه استعمار به معنای طلب آبادانی برای جوامع عقب‌مانده بود. - مراد از جهان اول، کشورهای سرمایه‌داری بلوک غرب است و منظور از جهان دوم، کشورهایی است که در کانون بلوک شرق قرار داشتند. جهان سوم، کشورهای دیگری هستند که خارج از این دو بلوک قرار داشته و تحت نفوذ آنها بوده‌اند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۴۳)

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های جهانی، صفحه ۸۸)

۵۵- گزینه «۱»

(یاسین ساعدی)

- فرهنگ اینکاها نوعی فرهنگ بدون تداوم تاریخی بالا و بدون گستره جغرافیایی وسیع بود. - سازمان هم پیوند میان افراد و گروه‌های انسانی مانند رابطه همکاران و هم‌وطنان و هم‌کیشان را در برمی‌گیرد که از آن به انسجام اجتماعی یاد می‌شود و هم پیوند میان نقش‌ها، واحدها و ساختارهای اجتماعی مثل رابطه اقتصاد و سیاست یا علم و سیاست را شامل می‌شود که از آن به یکپارچگی نظام تعبیر می‌شود.

- تعامل عالمان شیعی با قاجار براساس «مقاومت منفی» بود. در مقاومت منفی، حاکمیت پادشاه، ظالمانه و غیرمشروع دانسته می‌شود و همکاری سیاسی با آن، جز در حد واجبات نظامیه انجام نمی‌شود. منظور از واجبات نظامیه اموری است که برای بقای زندگی اجتماعی لازم است؛ مانند حفظ امنیت یا مقابله با دشمنان خارجی.

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۱۱ و ۱۱۶)

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه ۶۰)

۵۶- گزینه «۳»

(مهم‌مهری یعقوبی)

- لباس پوشیدن ما در موقعیت‌های مختلف، متفاوت است؛ ما در پوشیدن لباس، دیگران را در نظر می‌گیریم. با در نظر گرفتن دیگران، کنش فردی ما به یک کنش اجتماعی تبدیل می‌شود.
- فاصله میان وضع موجود و وضع مطلوب جهان اجتماعی، جامعه‌شناسی را به داوری درباره ارزش‌ها و انتقاد از آنها می‌کشاند.
- ساده‌زیستی در کشور ما یک آرمان بیرون از قلمرو واقعی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۰ و ۵۷؛

(جامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه ۷۷)

۵۷- گزینه «۱»

(رانیا امیری)

موارد نخست، چهارم و پنجم مربوط به رویکرد تفسیری است. مورد ششم مربوط به رویکرد تبیینی، موارد دوم و سوم مربوط به رویکرد انتقادی و مورد هفتم مربوط به اندیشمندان علوم اجتماعی جهان اسلام است.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۰، ۳۹، ۶۵، ۷۷، ۷۸ و ۱۱۴)

۵۸- گزینه «۳»

(سیدآرش مرتضایی‌فر)

مورد سوم مؤید تحولات مربوط به امپراتوری رسانه، علم و فرهنگ است و ارتباطی به جمله صورت سوال ندارد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۶۵ تا ۷۰)

۵۹- گزینه «۱»

(سیدآرش مرتضایی‌فر)

هنگامی که قدرت برخلاف حکم و قانون الهی باشد و تبعیت از قدرت هم از روی احساس رضایت باشد، اقتداری غیرمشروع شکل می‌گیرد.
فرهنگ‌هایی که به حقیقتی قائل نباشند، نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند و در نتیجه، نمی‌توانند از حقانیت ارزش‌های خود دفاع کنند.

«برای دانا شدن باید به مدرسه رفت» مربوط به لایه هنجار است.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه ۳۵ و ۱۲۷؛

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۵)

۶۰- گزینه «۴»

(ریحانه امینی)

- «بحران ایبجان» در ساحل عاج و «بحران بوپال» در هند نمونه‌هایی از بحران‌های زیست‌محیطی هستند.

- عقل ابزاری (تجربی): دانشمندان برای کسب دانش درباره پدیده‌های طبیعی و مادی (محسوس) از این عقل استفاده می‌کنند و همواره به آزمون‌های حسی و روش‌های تجربی پایبندند. اصل انقباض و انبساط فلزات در علوم طبیعی و عوامل مهاجرت در جمعیت‌شناسی و به کمک این عقل درک می‌شوند. جامعه‌شناسی تبیینی از عقل ابزاری برای پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی استفاده می‌کند.

- بحران هویت فرهنگی در جایی به وجود می‌آید که جهان اجتماعی توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۹۶؛

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه ۹۶؛

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۱۰۳)

۶۱- گزینه «۲»

(سیدآرش مرتضایی‌فر)

عبارات به ترتیب مؤید «مدینه ضاله، جاهله و فاسقه» است.

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۹۸)

۶۲- گزینه «۴»

(آریتا پیدرقی)

موارد به ترتیب با گزینه ۴ مرتبط است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۲۹)

۶۳- گزینه «۳»

(مریم فسروی دهنوی)

عبارات مطرح‌شده به ترتیب منتسب به اشخاص ذکرشده در گزینه «۳» هستند.

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۱ و ۱۳۴؛

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۹۹)

۶۴- گزینه «۳»

(یاسین ساعری)

الف) منظور از تبیین، بیان چرایی یک پدیده یا نشان دادن علت ایجاد یا زوال آن است.

ب) در اوایل قرن نوزدهم میلادی، با محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی، صرفاً تبیین‌های تجربی به رسمیت شناخته می‌شد.

ج) از مهم‌ترین عوامل وقوع دو جنگ جهانی اول و دوم، رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری بود.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه ۸۵؛

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۶۵- گزینه «۱»

(ریحانه امینی)

مجسمه داوود مؤید بازگشت به هنر قرون وسطی و توجه به ابعاد جسمانی و دنیوی انسان است.

برگزاری جشن سالگرد استقلال الجزایر هم ارتباطی با عبارت مطرح‌شده ندارد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۱۳؛

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۴۷ و ۱۰؛

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۳۸، ۶۳ و ۶۴)

روان‌شناسی

۶۶- گزینه «۳»

(مفهم‌عرفان فرهادی)

- درست است؛ در بیت به یک موضوع علمی و تأثیر آفتاب بر خاک و پرورش گیاه اشاره شده که تکرارپذیر و قابل بررسی با آزمایش است؛ پس مربوط به روش تجربی یا علمی است.

- درست است؛ در تدوین فرضیه باید اصولی را رعایت کنیم. مثلاً یک جمله خبری باشد، از کلمات باید و نباید یا کلماتی که قطعیت را بیان می‌کنند استفاده نشود و رابطه بین دو متغیر را مطرح کند.

- نادرست است؛ تغییر در نظریه‌ها و منابع زیربنایی غیرتجربی، موجب تغییر در فرضیات و نظریات مربوط به آن در علم تجربی می‌شود.

- نادرست است؛ برای کتی‌کردن ویژگی‌های روانشناختی و اندازه‌گیری کردن آن از روش آزمون استفاده می‌کنیم؛ اما اطلاعاتی را که نمی‌توان از طریق مشاهده مستقیم به دست آورد را می‌توان با استفاده از پرسش‌نامه کسب کرد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۱، ۱۲، ۱۹ و ۲۸)

۶۷- گزینه «۴»

(مفهم میبوی)

شکل درست عبارت‌های نادرست:

(ب) روان‌شناسان رشد معتقدند ویژگی‌های افراد و تغییراتی که در طول دوره زندگی، از دوره جنینی تا دوره سالمندی، در افراد رخ می‌دهد می‌تواند معلول دو دسته عوامل وراثتی و محیطی باشد.

(د) در اسلام مراحل رشد انسان تا ۲۱ سالگی، به سه مرحله تقسیم می‌شود. (روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۷، ۳۸، ۴۱ و ۴۴)

۶۸- گزینه «۳»

(هانا امیرزاده)

بررسی عبارت‌ها:

(الف) نادرست؛ در دوره نوجوانی اندام‌های داخلی بدن رشد قابل توجهی دارند؛ به‌طوری که اندازه و ظرفیت شش سه برابر و اندازه قلب دو برابر می‌شود و حجم کلی خون افزایش پیدا می‌کند. این تغییرات (رشد اندام‌های داخلی) باعث احساس توانمندی در نوجوانان می‌شود.

(ب) درست؛ سرعت تفکر در دوره نوجوانی افزایش پیدا می‌کند؛ در نتیجه در یک لحظه اطلاعات بیشتری در حافظه نوجوانان نگه داشته می‌شود.

(ج) درست؛ رشد اجتماعی در دوره نوجوانی مانند سایر ابعاد رشد، دستخوش تغییر می‌شود. در این دوره کنار همسالان بودن برای نوجوان بسیار لذت‌بخش بوده و خود فرد و اطرافیان وی این مسئله را احساس می‌کنند.

یکی دیگر از تغییرات مهم در رشد اجتماعی کسب هویت و در جست‌وجوی خویشتن توسط نوجوان می‌باشد.

(د) نادرست؛ رشد سریع شناختی در نوجوانی باعث می‌شود که فرد بهتر بتواند درباره مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی قضاوت کند و واکنش‌های دقیق‌تری نشان دهد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۴، ۵۶، ۵۸، ۵۹ و ۶۱)

۶۹- گزینه «۱»

(مفهم میبوی)

- تقویت حس شنوایی، نبود حس بینایی را جبران کرده است.

- توجه پارمیدا مداوم و پایدار بوده است، بنابراین با تمرکز مواجه هستیم.

- در شرایط جنگی انتظار صدای انفجار داریم، بنابراین صدای رعدوبرق را انفجار تلقی می‌کنیم.

- محرک غایب بوده، اما دروازه‌بان آن را ردیابی کرده است؛ بنابراین هشدار کاذب رخ داده است.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۶۸ تا ۷۸)

۷۰- گزینه «۳»

(مفهم‌عرفان فرهادی)

- برای حفظ توجه و ایجاد تمرکز، باید از انجام فعالیت در ساعات طولانی پرهیز کرد. برآورد دقیق حداکثر مدت‌زمان مفید برای ایجاد توجه مستمر، به ویژگی‌های شخصی و دشواری تکلیف موردنظر بستگی دارد؛ یعنی هر چه قدر موضوع مورد مطالعه دشوارتر باشد، زمان مستمر و مفیدی که می‌توان به آن اختصاص داد کاهش می‌یابد.

- خطای شناختی به باورهای غلط یک فرد اشاره دارد که در طی زمان در فرد به وجود آمده است و عموم مردم چنین باوری ندارند اما خطای ادراکی به خطایی گفته می‌شود که در حوزه احساس اتفاق می‌افتد و احساس فرد با ادراک او مغایرت دارد و معمولاً همه مردم آن را تجربه می‌کنند.

- در توهم چیزی را ادراک می‌کنیم، بدون اینکه آن را احساس کنیم و به عبارتی محرک خارجی در پدیده توهم وجود ندارد ولی آن را ادراک می‌کنیم.

- وقتی چند دانش‌آموز در کنار یکدیگر باشند ما آن‌ها را به صورت یک گروه ادراک می‌کنیم که این مسئله اشاره به اصل مجاورت دارد.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۸۰، ۸۲ تا ۸۴)

۷۱- گزینه «۴»

(هانا امیرزاده)

بررسی گزینه‌ها:

حافظه رویدادی: این حافظه در برگیرنده تجربه شخصی است که به یک زمان و مکان خاص مربوط می‌شود. روز تولد ۴ سالگی و سفر به شمال هر دو مربوط به یک بافت مکانی و زمانی مشخص هستند و در حافظه رویدادی قرار می‌گیرند. (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

خطای اضافه کردن: بعضی از افراد در یادآوری اطلاعات گذشته، به تحریف خاطره‌ها یا افسانه‌بافی روی می‌آورند که این موارد نمونه‌ای از خطای نوع «اضافه کردن» است. یکی از رایج‌ترین خطاهای اضافه کردن، یادآوری غیرواقعی رویدادی است که اتفاق نیفتاده و به آن حافظه کاذب می‌گویند.

حافظه حسی: در حافظه حسی اطلاعات پیرامون ابتدا از طریق گیرنده‌های حسی دریافت می‌شوند و در مدت زمان کمتر از یک ثانیه اثری یا ردی از آن در حافظه حسی باقی می‌ماند. (رد گزینه ۱)

تداخل اطلاعات: تداخل زمانی اتفاق می‌افتد که یادگیری یک مطلب مانع یادآوری مطلب قبلی شود؛ در گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» به دلیل یادگیری محتوای جدید، محتوای قدیمی‌تر فراموش شده‌اند که اشاره به تداخل اطلاعات دارند، اما در گزینه «۳» محتوای دروس سال‌های قبل به دلیل گذشت زمان فراموش شده‌اند.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۵، ۹۸، ۹۹ و ۱۰۲)

۷۲- گزینه «۲»

(مفهم‌عرفان فرهادی)

- استفاده از روش چند حرکتی، یعنی به کار بردن حرکات متنوع و فعال بودن در حین یادگیری است؛ مانند: راه رفتن، یادداشت برداری، برجسته‌کردن مفاهیم، خلاصه‌نویسی، رسم نمودار، راه رفتن و حرکت رفت و برگشتی در حین مطالعه.

- رمزگردانی معنادار یعنی هنگام به خاطر سپردن یک مطلب، بین آن مطلب با مطالب دیگر موجود در حافظه ارتباط برقرار کنیم و به اطلاعات معنا دهیم و اگر اطلاعات را به صورت معنایی تبدیل و از معانی مختلف برای رسیدن برای سپردن به حافظه استفاده کنیم، مطالب دیرتر فراموش می‌شوند.

- در بسط معنایی، از مثال‌های مختلفی برای درک بهتر یک موضوع استفاده می‌کنیم و با بیان علت و پیامدها و ویژگی‌های مختلف موضوع، باعث ماندگاری بهتر مفاهیم در حافظه می‌شود.

- مرور یعنی اینکه مطالب گذشته را تکرار کنیم. در مرور مطالب، در هر بار از خودتان بپرسید این بار به چه مفهوم جدیدی رسیدم که در دفعات گذشته به آن دست نیافتم، مرور مطالب فراتر از تکرار صرف است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۸)

۷۳- گزینه «۳»

(هانا اهمرزاده)

در این مسئله مهتاب با زاویه‌ای متفاوت به موضوع موردنظر نگاه می‌کند و اقدامات مثبت او تحت الشعاع همین نگاه جدید صورت خواهد گرفت.

بررسی نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مسئله‌ای که مهتاب با آن مواجه است، دارای موقعیت اولیه و هدف مشخص است. (یادگرفتن زبان خارجی برای مهاجرت)، همچنین اقدام‌های در دسترس هم روشن و مشخص‌اند. بنابراین مسئله از نوع خوب تعریف شده است.

گزینه «۲»: مهتاب در مرحله سوم حل مسئله یعنی ارزیابی راه حل قرار دارد، زیرا وضعیت قبل و بعد از اجرای روش مطالعه را با هم مقایسه و ارزیابی می‌کند.

گزینه «۴»: مسئله‌ای که مهتاب با آن روبه‌رو است دارای مبدأ مشخص است و از این طریق او موانع احتمالی را شناسایی کرده و راه‌حل‌های خوبی برای یادگیری زبان خارجی ارائه داده است. ضمناً مشخص نبودن مبدأ، تأثیر مثبتی ندارد.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۶، ۱۱۸، ۱۲۰ و ۱۲۲)

۷۴- گزینه «۳»

(مهم‌عرفان فرهادی)

- در هر موقعیت مسئله، با دو حالت وجود مسئله و حالت دسترسی به راه حل مواجه هستیم، در روش کاهش تفاوت وضعیت مطلوب با وضعیت موجود، حل کننده مسئله سعی می‌کند فاصله این دو موقعیت را کاهش دهد.

- استفاده از روش تحلیلی، دستیابی به راه حل مسئله را افزایش می‌دهد و اعتبار آن با گذشت زمان از بین نمی‌رود.

- روش مهندسی معکوس اشاره به شروع تولید از قطعات ساده‌تر و سپس قطعات پیچیده‌تر دارد.

- بسیاری از افراد که احساس شکست می‌کنند، مشکلات عاطفی جدی ندارند، بلکه مهارت‌های حل مسئله را نمی‌دانند.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۵، ۱۲۶، ۱۲۹ و ۱۳۰)

۷۵- گزینه «۴»

(مهم‌عرفان فرهادی)

عبارت گزینه «۴» نادرست و باقی عبارت‌ها درست هستند. پس جواب گزینه «۴» می‌باشد.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۳۹)

۷۶- گزینه «۳»

(مهم‌عرفان فرهادی)

- چون تصمیم آرش ناگهانی بوده است، سبک تکانشی داشته است.

- امنیت شغلی در مرحله ارزیابی پیامد هر انتخاب بررسی می‌شود.

- دانش آموز نتوانسته هیجان خشم خود را کنترل کند.

- این موقعیت چون یک وجه خواستنی (خوردن غذای مورد علاقه) و یک وجه نامطلوب (افزایش فشار خون) دارد، مربوط به تعارض گرایش - اجتناب است.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۳، ۱۴۸، ۱۵۰ و ۱۵۲)

۷۷- گزینه «۳»

(مهم‌عرفان فرهادی)

مهدی با وجود اینکه به رشته حقوق علاقه ندارد، اما چون پدر او آرزوی وکیل شدن را داشت، مهدی خواسته پدرش را بر خواسته خود ترجیح داده است، در واقع مهدی به دنبال به دست آوردن رضایت والدین است که از بین گزینه‌ها تنها گزینه «۳» مرتبط با نگرش است.

تکته: انسان مانند حیوان، فقط بر اساس غریزه و خواسته قدم برنمی‌دارد، بلکه در کنار خواسته‌ها آنچه که رفتار او را کنترل می‌کند نگرش است.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۱ تا ۱۶۳)

۷۸- گزینه «۲»

(مهم‌عرفان فرهادی)

- اگر از ابتدا اهداف را بالا و دست نیافتنی انتخاب کنیم؛ هرگز نمی‌توانیم به آن‌ها دست یابیم و از تلاش باز می‌مانیم.

- ادراک کنترل و کارایی باید سازنده باشد؛ یعنی با شواهد محیطی هماهنگی لازم را داشته باشد، زیرا در صورت ناهماهنگی، نوعی ادراک کنترل و کارایی کاذب ایجاد می‌شود که مانع بروز رفتار است.

- اگر اسناد بیرونی، غیرقابل کنترل و پایدار داشته باشیم، دچار یاس و دلسری می‌شویم.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۸، ۱۷۳ و ۱۷۶)

۷۹- گزینه «۲»

بررسی سایر گزینه‌ها:

- روان‌شناسی سلامت شاخه‌ای از روان‌شناسی است که از یافته‌های این علم برای پیشگیری و درمان بیماری‌های جسمی بهره می‌برد؛ همچنین بین سلامت جسمانی و ویژگی‌های روان‌شناختی ارتباط متقابل و تنگاتنگی وجود دارد که بررسی این ارتباط در حوزه روان‌شناسی سلامت قرار می‌گیرد.

یکی از اهداف روان‌شناسی سلامت، پیشگیری و درمان بیماری‌ها و همچنین حفظ و ارتقای سلامتی است. (رد گزینه ۳)

- تغذیه سالم و متعادل با سبک زندگی افراد مرتبط است. همه افراد نیاز به رژیم غذایی خاص سن و جنس خودشان دارند و به تناسب رشد، نوع رژیم غذایی تغییر می‌کند. (رد گزینه ۱)

- فشار روانی در جنبه‌های مختلف با علائم متفاوتی همراه است که از علائم رفتاری فشار روانی می‌توان به فرار کردن و از عوامل شناختی می‌توان به نداشتن تمرکز و افزایش حواس پرتی اشاره کرد. (رد گزینه ۴)

- هدف اصلی فرد در مقابله، حذف عامل فشارآور است که زندگی او را از حالت عادی خارج ساخته است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۸۹، ۱۹۰، ۱۹۳، ۱۹۷ و ۱۹۸)

۸۰- گزینه «۴»

(هانا اهمرزاده)

بررسی عبارت‌ها:

- نادرست؛ به خاطر آوردن یک رویداد خوشایند از روش‌های سازگارانه کوتاه‌مدت و تفریح و سرگرمی از روش‌های سازگارانه بلندمدت به حساب می‌آید.

- نادرست؛ فردی که بدون تلاش کردن منتظر وقوع اتفاق خارق‌العاده است، روش مقابله‌ای درانتظارمعجزه‌بودن را در پیش گرفته است.

- درست؛ مذهب و ارتباط با خداوند تأثیر غیرمستقیم نیز بر سلامت افراد دارد و از این طریق افراد مذهبی نسبت به سایر افراد سبک زندگی سالم‌تری دارند و از رفتارهای پرخطر جنسی، مصرف سیگار و تغذیه ناسالم دوری می‌کنند.

- درست؛ از اثرات مستقیم مذهب بر سلامت می‌توان به ایجاد آرامش ذهنی، کاهش فشار روانی، ایجاد روحیه مثبت حاصل از شرکت در مراسمات مذهبی اشاره کرد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۲۰۱، ۲۰۲ و ۲۰۴)

زبان عربی

۸۱- گزینه ۳

(فاطمه منصوره فاکلی)
«إِنَّ»: همانا، به درستی که، بی گمان، بی شک / «لَذُو فَضْلٍ»: دارای (صاحب) بخشش است (رد گزینه ۱) / «عَلَى النَّاسِ»: بر مردم (رد گزینه ۱) / «وَلَكِنْ»: ولی، اما (رد گزینه ۴) / «أَكْثَرُ النَّاسِ»: بیشتر (اکثر) مردم (رد گزینه ۴) / «لَا يَشْكُرُونَ»: سپاسگزاری نمی کنند (رد گزینه های ۱ و ۲) همچنین در گزینه «۲»، عبارت «این خداوند است که» نادرست است. (ترجمه)

۸۲- گزینه ۳

(ولی بربری - ابهر)
«مَضَتْ»: (مفرد مؤنث غایب) گذشت، سپری شد (رد گزینه های ۱ و ۴) / «أَيَّامَ طِفُولَتِي»: روزهای کودکی ام / «صَعْبَةً»: (حال) به سختی، با دشواری / «بَلَغْتُ مِنَ الْعُمُرِ ثَلَاثَةَ عَشْرَ عَامًا»: به سیزده سالگی رسیدم (رد گزینه ۴) / «صِرْتُ» (از افعال ناقصه): شدم (رد گزینه های ۱ و ۴) / «بِإِنْعَاقِ الْأَزْهَارِ»: گل فروش (رد گزینه های ۱ و ۴) / «لَمْ أُوَاصِلْ»: (متکلم وحده) ادامه ندادم (رد گزینه های ۲ و ۴) / «دِرَاسَةً»: تحصیل (رد گزینه ۲)
نکته مهم درسی:

هرگاه «لَمْ» بر سر فعل مضارع بیاید، به صورت «ماضی ساده منفی» یا «ماضی نقلی منفی» ترجمه می شود.

(ترجمه)

۸۳- گزینه ۳

(روح الله گلشن)
«إِنَّ»: بدون شک، قطعاً، همانا (باید در ابتدای ترجمه فارسی بیاید نه جای دیگری ← رد گزینه ۲)، ضمناً ترجمه شدنش اختیاری است؛ مانند گزینه های ۱ و ۳ / «تَقْلِيلٌ»: کم کردن (مصدر ثلاثی مزید از باب «تَفْعِيل» و «مُنْعَدِي» است، نه لازم ← رد گزینه های ۲ و ۴) / «كَلَامُهُ»: سخن خود (رد گزینه های ۱ و ۲) / «الْجَهْلُ»: نادانان، افراد نادان (دقت کنید جمع مکسر «الجاهل» و اسم فاعل است، نه اسم مبالغه؛ پس با لفظ «بسیار» ترجمه نمی شود ← رد گزینه ۱) / «يَعْلَمُ»: می داند (فعل است نه اسم ← رد گزینه های ۱ و ۴) / «قَدْ يَكُونُ»: گاهی (گاه) می باشد (رد گزینه های ۱ و ۲)
نکته مهم درسی:

«قَدْ» با فعل مضارع، به معنای «گاهی (گاه)، شاید، ممکن است» ترجمه می شود. (ترجمه)

۸۴- گزینه ۲

(ولی بربری - ابهر)
«لَيْتَ النَّاسَ فِي كُلِّ الْعَالَمِ»: کاش مردم در تمام جهان (رد گزینه ۳) / «يُشَاهِدُونَ»: مشاهده کنند (رد گزینه ۱) / «تُمْنَحُ»: (مضارع مجهول) داده می شود، بخشیده می شود (رد گزینه های ۱ و ۳) / «فِي الْمَجَالَاتِ الْمُخْتَلَفَةِ»: در زمینه های مختلف / «لِمَنْ يُفِيدُ الْبَشَرِيَّةَ»: به کسی که به بشریت سود می رساند (رد گزینه های ۱ و ۴) / «خَاصَّةً»: به ویژه، مخصوصاً / «قَدْ تُعْطَى»: گاهی اعطاء می شود، گاهی داده می شود (رد گزینه ۴) / «لَذِي»: به کسی که (رد گزینه ۱) / «لَيْسَ أَهْلًا لَهَا»: شایسته آن نیست. (رد گزینه ۱)
نکته مهم درسی:

اگر بعد از «لَيْتَ»، فعل مضارع بیاید، معادل مضارع التزامی فارسی ترجمه می شود. (ترجمه)

۸۵- گزینه ۲

(مرتضی کاظم شیروزی)
«إِذَا»: اگر، هرگاه / «زَرَعْنَا»: (فعل ماضی در اسلوب شرط، می تواند به صورت مضارع ترجمه شود) بکاریم (رد گزینه ۳) / «بِذَرَةِ»: دانه ای، بذری / «كَمَا»: همانطور که، آن گونه که / «كَانَ أَجْدَادُنَا يَزْعُونَ»: (ماضی استمراری) اجدادمان می کاشتند (رد گزینه ۳) / «سَوَفَ يَسْتَفِيدُ»: استفاده خواهند کرد (رد گزینه ۴) / «الْآخَرُونَ»: دیگران / «أَيْضًا»: نیز، هم / «لِذَلِكَ»: از این رو، بنابراین / «قَرَرْنَا»: تصمیم گرفتیم، قرار گذاشتیم / «أَنْ نُحْيِيَ»: احیا کنیم (رد گزینه ۱) / «هَذِهِ السَّنَةُ الْحَسَنَةُ»: این سنت پسندیده (رد گزینه ۴) / «إِحْيَاءٌ حَقِيقِيًّا»: (مفعول مطلق نوعی + صفت) به طور حقیقی (رد گزینه ۱) همچنین در گزینه «۴»، عبارت «در آینده» اضافی است.

نکات مهم درسی:

۱) در جملات شرطی، فعل ماضی را می توان به صورت ماضی یا مضارع ترجمه کرد؛ البته معمولاً ترجمه به شکل مضارع، شیواتر است.
۲) در ترجمه مفعول مطلق نوعی، به هیچ وجه از قیدهای تأکیدی (قطعاً، حتماً، بی شک) استفاده نمی شود.

(ترجمه)

۸۶- گزینه ۳

تشریح سایر گزینه ها:

(ابوطالب درانی)
گزینه «۱»: «إِنَّ هَذِهِ أَمْتَكُمْ»: بی شک این امت شما است
گزینه «۲»: «ذَنْبٌ»: (مفرد) گناه
گزینه «۴»: «الْإِعْصَارُ»: گردباد / «مَائَتِي كِيلُومْتَرٍ» (مَائَتَيْنِ + کیلومتر): ۲۰۰ کیلومتر

نکته مهم درسی:

اسم های مثنی و جمع مذکر سالم وقتی مضاف می شوند، حرف «ن» شان حذف می شود؛ مثال: مَائَتَيْنِ + کیلومتر ← مَائَتِي کیلومتر (ترجمه)

۸۷- گزینه ۳

(ممد رضا قاندرامینی - اصفهان)
ترجمه «آثار بلدنا الخلافة» به صورت «آثار جذاب کشورمان» صحیح است. دقت کنید که «الْخَلَّابَةُ» صفت و مؤنث است، پس موصوف آن «آثار» است. (ترجمه)

۸۸- گزینه ۱

(کامران عبداللوی)
«به دانش آموزانش سفارش کرد»: أَوْصَى طَلَبَاهُ (رد گزینه ۴) / «که به نیازمندان کمک کنند»: أَنْ يُسَاعِدُوا الْمُحْتَاجِينَ (فعل مضارع نباید مجهول باشد ← رد گزینه ۲، فعل مضارع بعد از «أَنْ» باید «ن» ش حذف شود ← رد گزینه ۳) / «از رحمت خدا»: مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ (رد گزینه ۳) / «تا امید نشوند»: أَنْ لَا يَيْأَسُوا، أَنْ لَا يَقْنَطُوا (رد گزینه ۲) همچنین در گزینه «۴»، «أَبْدَأُ» اضافی است و معادلی در عبارت فارسی ندارد. (تعریب)

۸۹- گزینه ۳

(ولی بربری - ابهر)
با توجه به معنای عبارت صورت سؤال (بدان که بهترین دوستان، قدیمی ترین آن هاست!)، بیت گزینه «۳» مفهوم نزدیکی دارد، زیرا به وضوح ارزش دوستان قدیمی را یادآوری می کند.
نکته مهم درسی:
کلمه «إِخْوَانُ» برادران «گاهی معنی «دوستان» هم می دهد.

(مفعول)

ترجمه متن درک مطلب:

استفاده از کتابخانه‌های کوچک و رایگانی که در خیابان‌ها یا مقابل پارک‌ها قرار می‌گیرند، در برخی شهرها افزایش یافته است. این‌ها صندوق‌هایی چوبی هستند که مردم بعضی از کتاب‌ها را درون آن‌ها قرار می‌دهند تا خواننده کتابی از آن‌ها بردارد و کتاب دیگری به جای آن بگذارد. هدف از این ابتکار، تشویق به کتاب‌خوانی در میان اعضای جامعه است، به‌ویژه برای کسانی که نمی‌توانند به آسانی به کتابخانه‌های بزرگ دسترسی داشته باشند؛ عابر ممکن است هنگام پیاده‌روی خود، کتابی بیابد و آن را بردارد. اما موفقیت این ایده تنها به قراردادن صندوق‌ها در خیابان‌ها بستگی ندارد، بلکه به همکاری ساکنان نیز وابسته است؛ زیرا تداوم این طرح نیازمند آن است که خواننده، در ازای کتابی که برداشته، کتاب دیگری را جایگزین کند.

با وجود این، برخی کارشناسان اشاره می‌کنند که این ابتکار نمی‌تواند جایگزین کتابخانه‌های عمومی بزرگ شود؛ زیرا آن کتابخانه‌ها خدمات علمی و منابع متنوعی را ارائه می‌دهند که امکان فراهم کردن آن‌ها در یک صندوق کوچک در مسیر وجود ندارد. از این رو، آنان معتقدند که نقش این کتابخانه‌ها، بیش از آنکه یک منبع علمی جامع باشد، (همچنان همان) تشویق به مطالعه روزانه باقی می‌ماند.

۹۰- گزینه ۲»

(سیر مفعولی مرتضوی)

«کتابخانه‌های کوچک با صندوق‌هایی ساده، بعضی از مردم را به‌طور تصادفی (اتفاقی) به مطالعه تشویق می‌کنند!» درست است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر کسی که کتابی از این کتابخانه‌های کوچک برمی‌دارد، آن را پس از خواندن برمی‌گرداند! (نادرست)

گزینه «۳»: موفقیت این ابتکار به تعداد صندوق‌ها و محل قرار گرفتن آن‌ها در خیابان‌ها یا پارک‌ها بستگی دارد! (نادرست)

گزینه «۴»: این ابتکار در ابتدا در داخل مدارس پدیدار شد، سپس به تدریج در مکان‌های مختلف گسترش یافت! (نادرست)

(درک مطلب)

۹۱- گزینه ۳»

(سیر مفعولی مرتضوی)

این مفهوم از متن فهمیده می‌شود که:

«این کتابخانه‌های کوچک در مکان‌هایی نزدیک به مردم قرار داده می‌شوند، بنابراین مطالعه را در هر زمانی از روز آسان می‌کنند!»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بدون شک این کتابخانه‌ها می‌توانند بیشتر نقش‌هایی را که کتابخانه‌های عمومی بزرگ انجام می‌دهند، ایفا کنند!

گزینه «۲»: اگر همه ساکنان شهرها در خرید صندوق‌ها و کتاب‌ها مشارکت کنند، قطعاً این ابتکار ادامه می‌یابد و موفق می‌شود!

گزینه «۴»: هدف اصلی از ایجاد این کتابخانه‌ها، فراهم کردن منابع علمی تخصصی برای جوانان در زمینه‌های گوناگون است!

(درک مطلب)

۹۲- گزینه ۴»

(سیر مفعولی مرتضوی)

«قوانین استفاده از کتابخانه‌های کوچک!» در متن نیامده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نقش کتابخانه‌های کوچک در جامعه!

گزینه «۲»: دامنه سودمندی کتابخانه‌های کوچک!

گزینه «۳»: تنوع دیدگاه‌ها در برابر کتابخانه‌های کوچک!

(درک مطلب)

۹۳- گزینه ۴»

(سیر مفعولی مرتضوی)

«اسم فاعل» نادرست است؛ «آخر» (بر وزن: أَفْعَل) به معنی «دیگر» اسم تفضیل است.

(تفلیل صرفی و اعراب)

۹۴- گزینه ۱»

(سیر مفعولی مرتضوی)

«مفعول و منصوب» نادرست است؛ «استخدام» فاعل برای فعل «زاداد» و مرفوع است.

(تفلیل صرفی و اعراب)

۹۵- گزینه ۲»

(عمار تائبش)

«یَقْدَرُ» فعل، «لِلْعِلْمَاءِ» فاعل آن و «أَنْوَاعُ» مفعولش است؛ پس این فعل، مضارع معلوم است و حرکت گذاری آن به‌صورت «یَقْدَرُ» با حرکت کسره روی عین الفعل صحیح است.

(ضبط حرکات)

۹۶- گزینه ۱»

(روح الله گلشن)

«ثلاثین» در این گزینه، اسم «إِنْ» است و به‌درستی به شکل منصوب آمده است، ضمناً «الأولی» نیز به عنوان عدد ترتیبی، صفتِ «المرحلة» است که هماهنگ با آن، به‌صورت مؤنث آمده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «عشرون» ← شکل صحیح: «عشرین»؛ چون خبر «صار» از افعال ناقصه است و باید منصوب بیاید.

گزینه «۳»: «مقالة» ← شکل صحیح: «مقالات»؛ زیرا به عنوان معدود برای عدد ۳، باید به شکل جمع بیاید.

گزینه «۴»: «ستون و خمسة» ← شکل صحیح: «خمسة و ستون»؛ چون در اعداد دورقمی، ابتدا یکان و سپس دهگان ذکر می‌شود.

(عدد)

۹۷- گزینه «۳»

(امیر حسین شکوری)

صورت سوال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، کلمه «هؤلاء» نائب فاعل نباشد، به عبارت دیگر، فعل قبل از آن یک فعل معلوم باشد نه مجهول.

فعل «یؤکد» در گزینه «۳» معلوم است، «هؤلاء» نیز نقش فاعل آن را دارد.

ترجمه گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این پژوهشگران برای اجرای تحقیقاتی میدانی درباره تغییرات اجتماعی فرستاده می‌شوند!

گزینه «۲»: این برندگان برای مسابقه شعری که در مسجد برگزار شد انتخاب شدند!

گزینه «۳»: این کارشناسان بر اهمیت تربیت در ساخت یک جامعه پیشرو تأکید می‌کنند!

گزینه «۴»: به این شاعران جوایز ارزشمند برای تقدیر از نوآوری ادبی‌شان داده شد!

(فعل مجهول)

۹۸- گزینه «۴»

(کامران عبداللہی)

در همه گزینه‌ها «لام» ناصبه (ل + فعل مضارع منصوب) به معنی «برای اینکه، تا اینکه» داریم، به جز گزینه «۴» که حرف «لام» بر سر یک اسم (مصدر «تَعَلَّم») آمده و از نوع جازه (حرف جرّ) است.

(ترجمه فعل مضارع)

۹۹- گزینه «۲»

(سیره میا مؤمنی)

«إنفاذاً، غفلة، مُساعدة» در گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» مفعول مطلقند ولی «علماً» در گزینه «۲» مفعول (به) است.

همچنین دقت کنید مصدر «عَلَّمَ»، «تعلیم» است نه «علم»، بنابراین مشخص بود که در این گزینه مفعول مطلق نداریم.

(مفعول مطلق)

۱۰۰- گزینه «۳»

(شبیه‌سازی‌شده از کتاب آبی پیمانه‌ای)

با توجه به این که «الطّالبات»، مؤنث است و «ال» گرفته است، لازم است قبل از آن «أیتها» آورده شود. حرف ندای «یا» مستقیماً قبل از اسم دارای «ال» قرار نمی‌گیرد.

(اسلوب نداء)

تاریخ

۱۰۱- گزینه «۱»

(یاسین ساعدی)

از ویژگی‌های مشترک میان دین و آیین تمدن‌های هند و یونان در دوران باستان اعتقاد به چندخدایی و پرستش خدایان متعدد و قربانی کردن برای خدایان خود بود.

آیین بودایی، مهم‌ترین آیینی بود که در برابر باورهای آمیخته با خرافات و رسوم دشوار و رسوم کیش برهمایی در هند ظهور کرد.

مصریان به زندگی بعد از مرگ اعتقاد داشتند و معتقد بودند که روح پس از مرگ، مدتی سرگردان می‌ماند و سپس به جسم باز می‌گردد.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان؛ میراث بشری، صفحه‌های ۳۹، ۴۰، ۴۳ و ۵۳)

۱۰۲- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنکور سراسری ۱۴۰۳ نوبت دوم تیرماه) در زمان پادشاهی قباد یکم (۵۳۱-۴۸۷ م)، حکومت ساسانی با جنبشی اجتماعی و اقتصادی به رهبری مزدک مواجه شد. مزدک طرفدار برابری مردم در بهره‌مندی از منافع اقتصادی و اجتماعی بود. او اعتقاد داشت مردم باید در زندگی از امکانات یکسان برخوردار باشند و خواهان آن بود که زمین و دارایی طبقات بالا، میان تهی‌دستان تقسیم شود. (درستی موارد «ب» و «د»)

(تاریخ (۱)، اشکانیان و ساسانیان، صفحه ۹۵)

۱۰۳- گزینه «۴»

(محمدمهدی یعقوبی)

در عصر باستان، قوانین مربوط به نظم عمومی (قانون «۵»)، نافرمانی (قانون «۲») و خیانت به شاه و کشور (قانون «۱») حتی در مورد شاهزادگان و دیگر اعضای خاندان شاهی خیلی سخت و بدون ملاحظه اجرا می‌شد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های «۱» و «۳»: در عصر قاجار محاکم عرف به تخلفات و جرایم سیاسی و امنیتی مانند شورش، سرقت، نزاع و عدم پرداخت مالیات رسیدگی می‌کردند. این محاکم را قضا و مأمورانی اداره می‌کردند که از مقام‌های حکومتی فرمان می‌بردند و حقوق می‌گرفتند.

گزینه «۲»: اجرای بدون ملاحظه قوانین مربوط به نظم عمومی، نافرمانی و خیانت به شاه، درباره عصر باستان صادق است و چنین گزاره‌ای، در کتاب درسی درباره عصر قاجار ذکر نشده است.

(تاریخ (۱)، آیین کشورداری، صفحه ۱۰۴)

(تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه ۴۰)

۱۰۴- گزینه «۳»

(سیدآرش مرتضائی‌فر)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) خانواده، هسته اصلی جامعه آریایی نخستین به شمار می‌رفت. خانواده در آغاز، بسیار گسترده بود. در این خانواده سلطه پدر بر اعضای آن نامحدود بود. پدر هم قاضی و هم مجری آداب و رسوم دینی و نگهبان آتش‌خانه به حساب می‌آمد. خانواده گسترده پس از عصر هخامنشی تحت تأثیر عوامل اقتصادی و اجتماعی، به تدریج کوچک‌تر و محدودتر شد. تشکیلات قضایی و گروه روحانیان، بخشی از اختیارات پدر مانند قضاوت و اجرای مراسم و تشریفات دینی را به عهده گرفتند.

ب) در پی جنبش مزدک، خسروانوشیروان پسر و جانشین قباد، برای اصلاح امور اجتماعی و اقتصادی، اقداماتی انجام داد. در نتیجه این اقدامات، قدرت و نفوذ اشراف و نجبای درجه اول کاهش یافت و بر قدرت و نفوذ اشراف و نجبای درجه دوم افزوده شد.

(تاریخ (۱)، جامعه و خانواده، صفحه‌های ۱۱۱، ۱۱۳ و ۱۱۴)

۱۰۵- گزینه «۲»

(مهم‌مهری یعقوبی)

جرج سارتن پدر تاریخ علم، رازی را بزرگ‌ترین پزشک اسلام و قرون وسطا شمرده است که گزینه «۲» درباره او درست است و سایر گزینه‌ها، درباره ابن‌سینا صادق است.

(تاریخ (۲)، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۱۰۶- گزینه «۲»

(فاطمه عزیزی)

تشریح عبارت‌ها:

الف) این اقدام یعنی بازسازی قنات‌ها و شبکه‌های آبیاری، در دوران غازان خان از حاکمان ایلخانان اتفاق افتاد. (احداث قنات در دوران هخامنشیان بوده که در دوران غازان خان بازسازی می‌شوند).

ب) در عصر مغول - تیموری، در مقایسه با مردم غیرشهری، بازاریان و صنعت‌گران از زندگی به‌مراتب بهتری برخوردار بودند. در واقع این صنعت‌گران در شهرها می‌زیستند و زندگی شهری عاملی برای زندگی بهتر آنان بود.

ج) در دوره سلجوقی سنگ‌های قیمتی، انواع منسوجات، برخی محصولات کشاورزی پرطرفدار، برخی اشیای فلزی، ظروف سفالی و انواع ظروف شیشه‌ای در داخل و خارج از مرزهای ایران توسط تاجران مبادله و خرید و فروش می‌شدند.

د) در دوره ساسانی کارگاه‌های متعددی وجود داشت که متعلق به حکومت بود و کالاهای مورد نیاز شاه، دربار، سپاه و تشکیلات اداری را تأمین می‌کردند.

(تاریخ (۱)، اقتصاد و معیشت، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۵)

(تاریخ (۲)، ایران؛ از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه‌های ۱۰۹ و ۱۲۲)

۱۰۷- گزینه «۲»

(علیرضا پدرازی)

فتحعلی‌شاه که درگیر جنگ با روسیه بود و به متحد قدرتمندی نیاز داشت، از پیشنهاد امپراتور فرانسه برای برقراری رابطه استقبال کرد. پس از انعقاد عهدنامه‌فین‌کنشتاین، هیئتی نظامی از فرانسه برای تعلیم و تجهیز سپاه به ایران آمد. اندکی بعد، ناپلئون تمام تعهدات خود در برابر ایران را زیر پا گذاشت و با روسیه نیز صلح کرد. بنابراین، در صورت پایبندی کامل فرانسه به تعهدات خود در عهدنامه‌فین‌کنشتاین، وقوع موارد «ب» و «د» کاملاً محتمل به نظر می‌رسید.

(تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه ۳۶)

۱۰۸- گزینه «۳»

(علیرضا پدرازی)

تشریح موارد نادرست:

ب) تصویرسازی زندگی روزمره عموم مردم و فعالیت پیشه‌وران (دوران صفوی) ج) استفاده از رنگ و طلا برای پدید آوردن کتاب‌های مصور (دوران تیموری)

(تاریخ (۱)، هنر و معماری، صفحه ۱۵۱؛

تاریخ (۲)، ایران؛ از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه‌های ۱۲۸، ۱۲۹ و ۱۵۴)

۱۰۹- گزینه «۳»

(تابان صیقلی)

تشریح عبارت‌ها:

الف) در سده‌های ۱۲ و ۱۳ میلادی با احیای شهرها و رشد تجارت، به تدریج شاهان نیرومندی در اروپا به ویژه انگلستان و فرانسه بر سرکار آمدند. ب) با گسترش مسیحیت و افزایش شمار مسیحیان در قلمرو امپراتوری روم، کلیساهای متعددی در سراسر آن امپراتوری سر برآوردند. ج) همه پاسخ‌ها به این عبارت درست هستند.

د) یکی از مهم‌ترین تحولات رنسانس، اکتشافات جغرافیایی و کشف راه‌های دریایی جدید بود. این تحول موجب برهم خوردن موازنه تجارت جهانی و آغاز استعمارگری اروپاییان شد.

ه) اهتمام و اعتنا به روش تجربی به تدریج سبب پیشرفت‌های جدیدی در بسیاری از علوم شد و زمینه انقلاب علمی را در سده‌های ۱۷ و ۱۸ میلادی فراهم ساخت.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر بربر، صفحه‌های ۱۶۸، ۱۸۰، ۱۸۱ و ۱۸۶)

۱۱۰- گزینه «۲»

(راضیه ابراهیمی‌نژاد)

تشریح عبارت‌ها:

الف) اشغال تبریز توسط حکومت عثمانی به دنبال شکست در چالدران (۹۲۰ هجری قمری)

ب) پایان حکومت مسلمانان در اندلس (۸۹۸ هجری قمری)

ج) نابودی آخرین نظامیه در بغداد (۶۵۶ هجری قمری)

د) قتل عام مردم ری به دلیل اسماعیلی بودن (۴۲۰ هجری قمری)

ه) آزاد کردن بیت‌المقدس از اشغال صلیبیان توسط صلاح‌الدین ایوبی (۵۸۳ هجری قمری)

(تاریخ (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۶۳، ۱۰۱، ۱۱۱، ۱۳۷ و ۱۶۷)

۱۱۱- گزینه «۴»

(علیرضا آژادی‌زاده)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: انقلاب باشکوه انگلستان در سال ۱۶۸۸ میلادی رخ داد.

گزینه «۲»: کمپانی هند شرقی را هلند، فرانسه و انگلستان تشکیل دادند.

گزینه «۳»: مدتی بعد از انقلاب فرانسه، انقلابیون لویی شانزدهم و همسرش ماری آنتوانت را اعدام کردند.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه‌های ۲۵، ۲۶، ۲۹ و ۳۱)

۱۱۲- گزینه «۲»

(امیرمسین کاروبن)

قرادادهای ۱۹۰۷ و ۱۹۱۵ مشترکاً توسط روسیه و انگلیس به ایران تحمیل شدند، اما مدتی بعد، انگلستان قرارداد ۱۹۱۹ را به ایران تحمیل کرد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: هر دو عبارت این گزینه در قرن ۱۹ میلادی رخ داده‌اند.

گزینه «۳»: این رقم تنها مربوط به کشته‌شدگان جنگ جهانی دوم است.

گزینه «۴»: ارتش ایران در جنگ جهانی دوم مقاومت چندانی نکرد و تنها درگیری مختصری به‌ویژه میان یگان‌های نیروی دریایی ایران با قوای متفقین رخ داد.

(تاریخ (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۷۹، ۸۱، ۸۸، ۹۰ و ۱۰۸)

۱۱۳- گزینه «۱»

(فاطمه اهدری)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) تعداد شهدای معلم، دو هزار و پانصد نفر است.

ج) شهید محمد ابراهیم همتی فرمانده ناوچه پیکان بود که در عملیات مروارید به شهادت رسید و سردار شهید حسین همدانی در سال ۱۳۹۶ به شهادت رسید.

(تاریخ (۳)، جنگ تمیمی و دفاع مقدس، صفحه‌های ۱۵۶، ۱۵۷ و ۱۶۱)

جغرافیا

۱۱۴- گزینه «۱»

(راضیه ابراهیمی نژاد)

سؤال «چه چیز» به ماهیت پدیده می‌پردازد؛ چه چیزی رخ داده است؟ (افزایش سطح آب‌های جهانی و گسترش خسارت اقتصادی)

سؤال «چرا» به علت وقوع پدیده می‌پردازد؛ چرا این پدیده رخ داده است؟ (گرمایش بی‌رویه زمین و در پی آن ذوب شدن یخ‌های قطبی)

سؤال «کجا» به رکن اساسی جغرافیا یعنی مکان پدیده‌ها می‌پردازد؛ کجا این پدیده رخ داده است؟ (برخی نواحی ساحلی جهان)

سؤال «چه موقع» به روند زمانی پدیده‌ها می‌پردازد؛ چه زمانی این پدیده شدت یافته است؟ (سال ۲۰۲۵)

(جغرافیای ایران، روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا، صفحه ۸)

۱۱۵- گزینه «۲»

(زهره دامیار)

هر دو پدیده ناشی از فشار مواد از اعماق به سمت سطح بالا می‌آیند، اما در منشأ ماده (نمک در مقابل گاز و بخار آب) و ماهیت ماده خروجی تفاوت دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: گل‌فشان‌ها نتیجه فعالیت‌های آتشفشانی (خروج مواد مذاب) نیستند؛ بلکه به علت خروج گاز یا بخار آب از اعماق زمین بالا می‌آیند.

گزینه «۳»: گل‌فشان‌ها صرفاً مربوط به فرسایش رودخانه‌ها نیستند، بلکه ناشی از فشار درونی زمین هستند. هم‌چنین هر دو پدیده می‌توانند جنبه‌های فعال زمین‌شناسی داشته باشند.

گزینه «۴»: گنبد نمکی (تقریباً گنبدی شکل) در زاگرس (غرب) و گل‌فشان‌ها (معمولاً مخروطی یا گنبدی شکل) در مکران (جنوب شرق) دیده می‌شوند. هم‌چنین تراکم جمعیت (عوامل انسانی) تأثیری در شکل‌گیری این پدیده‌های زمین‌شناسی ندارد.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۲۷ و ۳۰)

۱۱۶- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

متخصصان برای دستیابی به میزان افزایش یا کاهش جمعیت، رشد طبیعی جمعیت را اندازه‌گیری می‌کنند (رد گزینه «۲»). سیاست کنترل جمعیت در کشور A به گونه‌ای است که در آینده، هرم سنی کشور به سمت سالمندی حرکت می‌کند (رد گزینه «۳»). برهم خوردن تعادل جمعیتی، کاهش نیروی فعال و تضعیف نیروی دفاعی کشور از پیامدهای سیاست کاهش جمعیت در کشور B بوده است (رد گزینه «۴»).
درستی گزینه «۱»:

مدت زمان دو برابر شدن جمعیت = $\frac{۷۰}{\text{نرخ رشد جمعیت}} = \text{قانون } ۷۰$

$$\left. \begin{aligned} A &= \frac{۷۰}{۰.۴} = ۱۷۵ \\ B &= \frac{۷۰}{۱/۴} = ۵۰ \end{aligned} \right\} \frac{A}{B} = \frac{۱۷۵}{۵۰} = ۳.۵$$

(جغرافیای ایران، ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه‌های ۶۷، ۶۸ و ۷۲)

۱۱۷- گزینه «۳»

(فاطمه عزیزی)

تشریح عبارت‌ها:

الف) مشترک میان کلود و گرز دیو است.

ب) اشکال تراکمی شامل تپه‌های ماسه‌ای یا تلماسه است.

ج) اشکال کاوشی شامل دشت ریگی، چاله‌های بادی، کلود و هودو است.

د) مشترک میان چاله‌های بادی و تلماسه است.

(جغرافیا (۲)، تاهماری‌ها و اشکال زمین، صفحه‌های ۴۷ تا ۴۹)

۱۱۸- گزینه «۳»

(علیرضا پیرا)

فضاهای شهری می‌توانند در پیشگیری از وقوع جرم یا جرم‌خیزی نقش داشته باشند. زاغه‌ها، ساختمان‌های متروکه، برخی محله‌های قدیمی و فرسوده و مناطقی که در شب نور کافی ندارند، جرم‌خیز و فاقد امنیت‌اند. افزایش نظارت و نصب دوربین‌های مدار بسته در نقاط مختلف شهر، بهبود روشنایی معابر و بازسازی محله‌های فرسوده و مخروبه از جمله کارهایی است که مدیران شهری می‌توانند در این زمینه انجام دهند. برای مقابله با آسیب‌های اجتماعی در شهرها و تأمین امنیت، نخست باید علل و ریشه‌های آسیب‌ها مانند فقر و بیکاری شناسایی شود و از بین برود. البته آموزش عمومی و برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای شهروندان نیز در این زمینه مفید است و اهمیت دارد.

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: برگزاری کارگاه‌های آموزش عمومی جزو عوامل کاهشی در آسیب‌های اجتماعی است.

گزینه «۲»: فعالیت «کودکان کار» به طور کلی غیرقانونی و آسیب‌زا است.
گزینه «۴»: آلودگی در فضای شهری به طور مستقیم جزء عوامل افزایشی در آسیب‌های اجتماعی نیست.

(پغرافیا (۳)، مدیریت شهر و روستا، صفحه ۲۴)

۱۱۹- گزینه «۳»

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) چین در دو دهه اخیر در زمینه صنعت به رشد قابل ملاحظه‌ای دست یافته و به یک قدرت صنعتی جهانی تبدیل شده است.
د) ساختار اقتصادی و اجتماعی کشورهای نیمه پیرامون دچار تغییرات و تحولات صنعتی و فناورانه شده است. از جمله کشورهای نیمه پیرامون می‌توان به چین که در دو دهه اخیر خیز اقتصادی فوق‌العاده‌ای در جهان برداشته است، کره جنوبی و سنگاپور اشاره کرد.

نکته مهم درسی:

کشورهای آمریکای شمالی، اروپای غربی، ژاپن و استرالیا جزء کشورهای مرکز هستند.

(پغرافیا (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۹۵، ۱۰۷ و ۱۳۴)

(پغرافیا (۳)، ویژگی‌ها و انواع شیوه‌های حمل و نقل، صفحه ۴۹)

۱۲۰- گزینه «۳»

تشریح عبارت‌ها:

الف) راتزل از مباحث خود چنین نتیجه می‌گرفت که در کشمکش بر سر قدرت، دولت‌های بزرگ پیروز می‌شوند و کشورهای کوچک را ضمیمه خاک خود می‌کنند.

ب) برخی معتقدند نظریه قدرت خشکی سر هلفورد مکیندر، در سیاست‌های جنگ‌طلبانه آلمان، هجوم این کشور به کشورهای مجاور و بروز جنگ‌های جهانی اول و دوم بی‌تأثیر نبوده است.

ج) آلفرد ماهان در کتاب «نفوذ و تأثیر قدرت دریایی در تاریخ»، نشان داد که چگونه انگلستان به دلیل برخورداری از قدرت دریایی بر رقیبان خود پیروز شد.

د) فردریش راتزل اعتقاد داشت که موقعیت یک کشور در مجاورت یک دولت قوی یا ضعیف، بر سیاست و قدرت آن تأثیر می‌گذارد.

(پغرافیا (۲)، ژئوپلیتیک، صفحه‌های ۱۳۴ تا ۱۳۶ و ۱۵۰)

۱۲۱- گزینه «۴»

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: هر سه نوع از حرکات می‌توانند به تدریج باعث ایجاد گسل‌ها یا وقوع زمین‌لرزه شوند.

گزینه «۲»: این حرکات در ابتدا موجب کشیدگی و فشردگی پوسته زمین می‌شوند و اگر ادامه یابند، شکستگی‌هایی به نام گسل ایجاد می‌کنند، حرکت گسل‌ها موجب زمین‌لرزه می‌شود. (هر حرکت محسوس، منجر به وقوع یک زمین‌لرزه نمی‌شود!)

گزینه «۳»: در ماده تشکیل‌دهنده گوشته زمین، دما از سطح زمین به سمت عمق آن افزایش می‌یابد.

(پغرافیا (۲)، نوامی طبیعی، صفحه ۳۰؛

پغرافیا (۳)، مقادرات طبیعی، صفحه‌های ۸۲ تا ۸۴)

۱۲۲- گزینه «۴»

مساحت کل: ۴۵۰/۰۰۰

$$\frac{38}{100} = \frac{171/000}{450/000}$$

۳۸ درصد از مساحت کل: ۱۷۱/۰۰۰

جمعیت: ۱۵/۰۰۰

$$\frac{171/000}{15/000} = 11/4$$

سراشه کاربری مسکونی:

سراشه استاندارد: ۱۵ متر مکعب

نیاز اضافه شدن ۵۴ هزار متر مربع

$$171/000 + 54/000 = 225/000$$

$$\frac{225/000}{15/000} = 15$$

سراشه کاربری مسکونی استاندارد:

(پغرافیا (۳)، مدیریت شهر و روستا، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۱۲۳- گزینه «۲»

(یاسین ساعری)

ویژگی‌های حمل و نقل هوایی:

۱- از سریع‌ترین شیوه‌های حمل و نقل است.

۲- برای مسافت‌های طولانی و صرفه‌جویی در زمان، مناسب است.

۳- به احداث مسیر نیاز ندارد، اما هزینه‌های تولید و خرید هواپیما و راه‌اندازی فرودگاه‌ها و مساحت آن‌ها به سرمایه‌گذاری هنگفت نیاز دارد.

۴- برای حمل کالاهای سبک، کم‌حجم یا ارزشمند و مواد فاسدشدنی که باید سریع به مقصد برسند، استفاده می‌شود.

۵- امنیت بسیار زیادی دارد و نرخ سوانح آن نسبت به تعداد پروازها بسیار اندک است.

۶- مصرف سوخت آن نسبت به سایر وسایل حمل و نقل بسیار بیشتر است و سفر با آن نیز گران‌تر است.

(پغرافیا (۳)، ویژگی‌ها و انواع شیوه‌های حمل و نقل، صفحه ۵۵)

۱۲۴- گزینه «۴»

(فاطمه عزیزی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: لندست (Landsat)

گزینه «۲»: GIS

گزینه «۳»: دستگاه‌های سنجنده نصب‌شده روی ماهواره‌ها

(پغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های پغرافیایی، صفحه‌های ۴۰، ۷۷ و ۱۱۱)

۱۲۵- گزینه «۱»

(علیرضا پدرا)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های «۲» و «۳»: اگر نقطه A قله باشد، باید ارتفاع x بیشتر از y باشد.

گزینه «۴»: اگر نقطه A قعر یک دره باشد، باید ارتفاع x کمتر از y باشد.

دقت کنید چون ناهمواری یکنواخت است، اعداد مربوط به منحنی‌های میزان باید همگی افزایشی یا کاهشی باشند.

(پغرافیا (۲)، مهارت‌های پغرافیایی، صفحه‌های ۵۱ و ۵۲)

فلسفه و منطق

۱۲۶- گزینه ۲»

(موسی سپاهی - سروان)

منطق دانشی فراگیر است؛ زیرا قواعد تفکر همگانی است. این دانش ضمن دسته‌بندی و توضیح قواعد اندیشیدن، به شناخت و معرفی بیماری‌های فکری (مغالطه‌ها) می‌پردازد. این رویکرد پیشگیرانه و درمانی، در نهایت امکان دستیابی به تعاریف صحیح و استدلال‌های معتبر را برای همگان فراهم می‌آورد و هدف نهایی این علم را تحقق می‌بخشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱» به بخشی از کارکرد منطق (تعریف مفاهیم و پرهیز از ابهام) اشاره می‌کند، اما جامع نیست. منطق فقط به تعریف مفاهیم و جلوگیری از ابهام در استدلال‌ها محدود نمی‌شود و دامنه کاربرد آن بسیار گسترده‌تر است (مثلاً شامل شناخت مغالطه و نظم‌بخشی به کل قواعد اندیشه است). همچنین، عبارت «استدلال‌های پیچیده» شاید کمی گمراه‌کننده باشد؛ هدف اصلی پیچیده کردن نیست، بلکه صحیح کردن استدلال است.

گزینه ۲: «۲» این گزینه منطق را بیش از حد به حوزه فلسفی و عرفانی محدود می‌کند (حقایق عمیق‌تر، رازهای هستی)، درحالی‌که منطق ابزاری برای هر نوع اندیشیدن صحیح است، نه فقط تفکر فلسفی.

گزینه ۳: «۳» این گزینه منطق را بسیار محدود و صرفاً نظری جلوه می‌دهد (طبقه‌بندی صور استدلال، تمایز استدلال قیاسی و استقرایی)، درحالی‌که این‌ها بخشی از مباحث منطق هستند، اما منطق کاربردهای عملی فراوانی در زندگی روزمره، علوم و تمام حوزه‌های تفکر دارد و فراتر از یک طبقه‌بندی صرف است.

(منطق، منطق، ترازوی اندیشه، صفحه‌های ۳ تا ۵)

۱۲۷- گزینه ۴»

(امیرمهر قلعه‌کاهی)

در گزینه ۴ «۴» دو مفهوم «فلسفه» و «هستی‌شناسی» با یکدیگر رابطه عموم و خصوص مطلق دارند.

توضیح بیشتر آنکه هستی‌شناسی، بخشی از ریشه فلسفه است و فلسفه بخش‌های دیگری مثل معرفت‌شناسی یا فلسفه‌های مضاف دارد.

در دیگر گزینه‌ها دو مفهوم که با هم رابطه عموم و خصوص مطلق داشته باشند، وجود ندارد. (در گزینه ۲ «۲» واژه‌های «سقراط» و «آتن» اسم خاص هستند؛ بنابراین هیچ‌یک از نسب اربعه با این دو واژه ساخته نمی‌شود).

(منطق و فلسفه یازدهم، ترکیبی)

۱۲۸- گزینه ۴»

(فرهاد قاسمی‌نژاد)

گزینه ۴ «۴» به کاربرد استدلال استقرایی تعمیمی مربوط نمی‌شود؛ تقسیم استدلال‌ها در منطق استقرا محسوب نمی‌شود.

سایر گزینه‌ها همگی مربوط به موارد کاربرد استدلال‌های استقرایی تعمیمی است که به ترتیب در علوم تجربی، ریاضی و علوم انسانی دیده می‌شود.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۱، ۴۵ و ۴۶)

۱۲۹- گزینه ۴»

(مسین آفونری راهنمایی)

قضیه الف: شهرام تکالیفش را تحویل داد.

موضوع: شهرام / محمول: تحویل‌دهنده تکالیفش

قضیه ب: در اکثر اوقات کنکوری‌ها مشکل عدم تمرکز دارند.

موضوع: کنکوری‌ها / محمول: در اکثر اوقات دارنده مشکل عدم تمرکز

(منطق، قضیه عملی، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۱۳۰- گزینه ۲»

(علی معزی)

مربع تقابل نشان می‌دهد که قضایای محصوره، از نظر صدق و کذب و تغییر کمیت و کیفیت، دارای روابطی با یکدیگر هستند و این مربع نشان می‌دهد که میان قضایای محصوره حداقل چهار رابطه وجود دارد.

اجزای قضیه (موضوع و محمول) در عکس مستوی جابه‌جا می‌شوند.

(منطق، اکلام قضایا، صفحه ۶۲)

۱۳۱- گزینه ۳»

(پوار پاکرل - فاروج)

چون نتیجه قیاس در صورت سؤال داده شده است و کیفیت نتیجه موجب است، بنابراین طبق قانون نتیجه قیاس مقدمه دوم آن نباید سالبه باشد. (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

در شکل سوم حدوسط در هر دو مقدمه در جایگاه موضوع قرار می‌گیرد. ضمناً شرایط سه‌گانه اعتبار قیاس اقترانی با مقدمه مذکور در گزینه‌های «۱» و «۳» برقرار است.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۹)

۱۳۲- گزینه ۱»

(موسی سپاهی - سروان)

در مثال اول، شخص «الف» از عبارت «مغزم دارد آب می‌شود» به‌صورت استعاری و برای بیان خستگی زیاد یا فشار ذهنی استفاده کرده است. اما شخص «ب» این عبارت را به معنای ظاهری و تحت‌اللفظی آن تفسیر کرده و آن را یک وضعیت پزشکی خطرناک قلمداد می‌کند. این همان مغالطه «توسل به معنای ظاهری» است که در آن دلالت مطابقی به جای دلالت التزامی برداشت شده است.

در مثال دوم، شرکت امنیتی به جای ارائه دلایل منطقی برای خرید سیستم امنیتی خود، سعی دارد با ایجاد ترس در مخاطب، او را به خرید ترغیب کند. تهدید به از دست دادن همه چیز در صورت عدم نصب سیستم، نمونه «توسل به احساسات» و به‌طور مشخص «توسل به ترس» است. در این روش گوینده تلاش می‌کند تا با تحریک عواطف، از استدلال منطقی فرار کند.

(منطق، لفظ و معنا و سنسگری در تفکر، صفحه‌های ۱۵، ۱۰۹ و ۱۱۰)

۱۳۳- گزینه ۲»

(امیرمهر قلعه‌کاهی)

در متن صورت سؤال قواعد بنیادی تأیید و ابطال نظریه‌های علمی تشریح شده است. بنابراین مناسب‌ترین حوزه برای بررسی آن «فلسفه علم» است. در این شاخه از فلسفه قواعد بنیادی و پایه‌ای علم بررسی می‌شود.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافیه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۱۳۴- گزینه ۲»

(موسی اکبری)

این عبارت که جمله معروفی از هراکلیتوس است نشان‌دهنده این اعتقاد او است که هیچ چیز ثابتی در جهان وجود ندارد.

دیدگاه پارمنیدس که در گزینه ۲ «۲» بیان شده است وجود هرگونه تغییر را در هستی نفی می‌کند و بنابراین با عبارت صورت سؤال در تناقض است.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۳)

۱۳۵- گزینه «۳»

(همید سوریان)

این مطلب دو وجه عقل را جمع کرده است: وجه اول: عقل به عنوان ناظر، تحلیل گر و همکاری کننده با سایر قوا (شناخت تجربی، تشخیص خطای حسی و ...). وجه دوم: عقل به عنوان منبع مستقل برای درک کلیات که اساس تمام دانش هاست (شناخت عقلی).

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: قسمت دوم گزینه (ناتوانی عقل در درک جزئیات) درست است. اما تله در قسمت اول است؛ عقل خطای حس را تشخیص می دهد، اما برای تشخیص نهایی خطا، ما اغلب به تجربه و مشاهده جدید (مثل نزدیک شدن به سراب) نیاز داریم. عقل بدون داده جدید حسی، صرفاً «احتمال» خطا را می دهد، نه تبیین قطعی فیزیکی (حداقل تمرین کتاب درسی اصرار دارد که برای تشخیص خطای حس باید از خود حس نیز بهره برد. پس طبق محتوای کتاب درسی این گزینه نادرست است).

گزینه «۲»: عقل مبنای «اعتبار» (تأیید صدق) شناخت های دیگر است، نه مبنای «تحقق» آن ها. شناخت حسی و شهودی بدون دخالت عقل «اتفاق می افتند» (محقق می شوند)، اما برای اینکه بفهمیم درست هستند یا نه، به عقل نیاز داریم.

گزینه «۴»: عقل محض یا همان شناخت عقلی نیز قواعدی مثل «علیت» را صادر می کند که بر کل هستی (حتی سنگ و چوب) حاکم است. بنابراین موضوع شناخت عقلی نیز «هستی» است، نه فقط «ماوراءالطبیعه».

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه های ۵۱ تا ۵۵)

۱۳۶- گزینه «۲»

(همید سوریان)

از نظر ملاصدرا روح انسان نتیجه رشد و تکامل بدن است و بدن هم از موجودات مادی عالم طبیعت است؛ پس می توان گفت روح انسان از عالم ماده و طبیعت پدید می آید. ولی ابن سینا معتقد است روح از جانب خداوند و از عالم ماوراءالطبیعه به بدن اعطا می شود.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: درست است که در فلسفه ملاصدرا روی نقش اراده تأکید ویژه می شود، ولی ابن سینا هم نقش اراده را رد نمی کند. ابن سینا معتقد است افعال اخلاقی که متکی بر اراده آزاد انسان هستند می توانند منجر به تکامل روح شوند.

گزینه «۳»: هر دو فیلسوف این مطلب را قبول دارند، ولی تفاوت در این است که ملاصدرا روح را باطن بدن می داند نه اینکه جزء متمایزی از بدن بداند که صرفاً جنبه باطنی وجود انسان باشد.

گزینه «۴»: هر دو فیلسوف این مطلب را قبول دارند. ابن سینا می گوید بدن باید صاحب همه اندام ها شود تا دارای روح شود و ملاصدرا می گوید روح نتیجه رشد و تکامل خود بدن است و از جای دیگری اعطا نمی شود.

(فلسفه یازدهم، هستی انسان (۲)، صفحه های ۷۹، ۸۱ و ۸۲)

۱۳۷- گزینه «۱»

(فیروز نژادنهف - تبریز)

طبق فلسفه ارسطو کسی که فقط طرح شبهه کند و به دنبال گیرانداختن دیگران باشد، بدون اینکه در جست و جوی حقیقت باشد در عقل افراط می کند. به این ویژگی جریزه می گویند که حالت افراط قوه عقل است.

(فلسفه یازدهم، انسان، مویور افلاک کرا، صفحه ۸۷)

۱۳۸- گزینه «۱»

(پوار پاکدل - فاروج)

اگر مفهوم وجود جزء مفهوم ماهیت باشد، وجود بخشی از ماهیت خواهد بود و آن را می سازد؛ بنابراین درون هر ماهیتی وجود خواهد بود و با این فرض حتی امور خیالی و انتزاعی نیز وجود خواهند داشت.

(فلسفه دوازدهم، هستی و هستی، صفحه های ۵ و ۶)

۱۳۹- گزینه «۳»

(هسین آفونری راهنمایی)

فیلسوفی که از نظریه فرگشت برداشت فلسفی داشته و چنین استدلال کند که پیچیدگی ظاهری و تنوع زیستی که می بینیم حاصل جهش های تصادفی ژنتیکی و انتخاب طبیعی است نه چیزی بیشتر که از پیش تعیین شده باشد، در واقع به این مفهوم اشاره می کند که نظم و تنوع ژنتیکی که می بینیم در طی فرگشت و تکامل اتفاق افتاده نه این که از قبل کسی تصمیم گرفته باشد انسان را خلق بکند یا چنین خلق بکند.

چنین نظری موافق با معنای سوم اتفاق است، بدین معنا که جهان علت نخستین و آفریننده ای ندارد که آن را از پیش طرح ریزی کرده باشد، بنابراین غایتی هم نمی توان برای جهان تصور کرد.

(فلسفه دوازدهم، کرام تصویر از جوان، صفحه های ۲۴ تا ۲۶)

۱۴۰- گزینه «۱»

(علی معزی)

از نظر کانت، انسان باید هر چه بیشتر در رعایت اصول اخلاقی بکوشد و این امر را بر اساس اراده خود انجام دهد؛ در این صورت مسئولیت پذیری و رعایت اخلاق معنا دارد، وگرنه اگر آدمی برحسب طبیعت و غریزه خود آن را انجام دهد، فاقد ارزش است.

(فلسفه یازدهم و فلسفه دوازدهم، ترکیبی)

۱۴۱- گزینه «۱»

(امیرمهر قلعه کاهی)

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۲»: ابن سینا در فصل یازدهم کتاب اشارات بیان می کند که اگر سلسله علت ها تا بی نهایت هم پیش رود (این فرض برخلاف محال بودن تسلسل علل نامتناهی است)، باز هم چون تک تک افراد سلسله ممکن الوجود هستند، کل مجموعه هم ممکن الوجود است. پس دیدیم که شیخ الرئیس در برهانش امتناع تسلسل علل نامتناهی را وارد نکرد و فرضی را مطرح کرد که اگر تسلسل علل نامتناهی هم ممکن باشد، باز هم برهان ابن سینا معتبر است.

گزینه «۳»: وجود واجب الوجود بالذات (خداوند) از ناحیه خودش ضرورت یافته است، پس تمام موجودات جهان وجودشان از ناحیه غیر نیست.

گزینه «۴»: این گزینه نادرست است؛ چراکه ویژگی های ذاتی موجودات تغییر نمی کند و حالت امکان ذاتی موجودات همچنان پابرجا است و در صورت وجود یافتن ذاتشان همچنان ممکن الوجود است.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه های ۴۴ و ۴۵)

۱۴۲- گزینه «۳»

(فرهاد قاسمی نژاد)

گسترش عقل گرایی و عقب نشینی اندیشه های دینی نتیجه توجه به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی توسط حکمای مسیحی در دوره دوم حاکمیت کلیسا بود.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: در این عبارت «عده اندکی از بزرگان کلیسا» نادرست است.

گزینه «۲»: به حاشیه رفتن دین مسیحیت مربوط به دوره جدید است.

گزینه «۴»: اختلاف درباره محدوده کارآمدی عقل در ابتدای رنسانس آغاز شد.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه های ۵۶ و ۵۷)

اقتصاد

۱۴۶- گزینه ۱

(مفهمرسین متولی)

الف) کارآفرین کسی است که با نوآوری و خطرپذیری، محصولات جدیدی تولید و عرضه می‌کند یا راه‌های جدیدی را برای تولید کشف می‌کند.
ب) کسی که می‌خواهد کارآفرین باشد، باید مهارت‌های ابتکار عمل را داشته باشد تا بتواند با جمع کردن عوامل مختلف در کنار هم، کالا یا خدمتی را تولید کند.

ج) فرمول محاسبه سود حسابداری به شرح زیر است:

مجموع هزینه‌های مستقیم - درآمد = سود (یا زیان) حسابداری

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۵، ۸ و ۹)

۱۴۷- گزینه ۱

(سپهر فتح‌اللهی)

برای پاسخ باید ابتدا نوع هر کسب و کار را مشخص کرد و سپس متناسب با نوع آنها ویژگی‌ها را بررسی کنیم.
دندانپزشک: کسب و کار شخصی
تعاونی کالاهای اساسی: تعاونی
مؤسسه خیریه کودکان بدسرپرست: مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه
شرکت داروسازی: شرکت سهامی

تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱: مزایای کسب و کار شخصی - ویژگی کسب و کار تعاونی - مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه - معایب ایجاد شرکت سهامی
گزینه ۲: مزایای کسب و کار شخصی - معایب ایجاد شرکت سهامی - مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه - مزایای کسب و کار شخصی
گزینه ۳: مزایای کسب و کار شخصی - ویژگی کسب و کار تعاونی - مزایای کسب و کار شخصی - معایب ایجاد شرکت سهامی
گزینه ۴: مزایای ایجاد شرکت سهامی - معایب ایجاد شرکت سهامی - مزایای کسب و کار شخصی - مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه
(انتخاب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۹)

۱۴۸- گزینه ۱

(سارا شریفی)

الف)

= درآمد تولیدکننده در قیمت ۱۰۰,۰۰۰ ریال
قیمت کالا (۱۰۰,۰۰۰) × میزان کالای تولید شده و فروخته شده
ریال ۴۰۰,۰۰۰ × ۱۰۰,۰۰۰ = ۴۰,۰۰۰,۰۰۰
= ۴۰ میلیون ریال

ب) در سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی (قیمت تعادلی جایی است که در آن میزان عرضه و تقاضا با هم برابر شوند که با توجه به جدول در سطح قیمت ۲۵۰,۰۰۰ ریال میزان عرضه و تقاضا با هم برابر می‌شوند. (۱۰۰۰ کیلو)) مصرف‌کنندگان به دلیل ارزان بودن کالا، مایل به خرید تعداد واحد بیشتری از کالا هستند. در این حالت در بازار این کالا، کمبود عرضه یا مزاد تقاضا وجود دارد. زیرا به دلیل ارزان بودن کالا، تقاضا برای آن زیاد است. درحالی‌که تولیدکنندگان برای تولید آن کالا به آن مقدار، انگیزه کافی ندارند. سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی، قیمت‌های ۵۰,۰۰۰ و ۱۰۰,۰۰۰ ریال هستند.

۱۴۳- گزینه ۲

(موسی سپاهی - سروان)

گزاره الف (عقل بالملکه): درک بديهيات يا قضايای نزدیک به بديهی به مرحله «عقل بالملکه» تعلق دارد. در این مرحله، ذهن آمادگی دریافت علم را پیدا می‌کند.
گزاره ب (عقل بالفعل): وقتی دانشجوی منطق اصول اولیه را می‌آموزد و آن‌ها را درک می‌کند، یعنی در حال گذراندن مرحله «عقل بالفعل» است. در این مرحله، دانش‌ها کسب شده و آمادگی برای به کارگیری آن‌ها وجود دارد، هرچند هنوز تسلط کامل و استادی حاصل نشده است.
گزاره ج (عقل بالمستفاد): توانایی یک فیلسوف برجسته در تحلیل پیچیده‌ترین مسائل و ارائه راه‌حل‌های نوآورانه، نشان‌دهنده مرحله «عقل بالمستفاد» است. در این مرحله، فرد بر دانش خود تسلط کامل دارد و می‌تواند به راحتی از آن در جهت حل مسائل جدید و خلاقانه استفاده کند.
(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۱۴۴- گزینه ۲

(موسی اکبری)

دقت شود که صحبتی از حکیم متأله نشده و انسانی که تنها غرق در تأله است صرفاً از شهود و ذوق عرفانی بهره برده است.
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: مبدأ جهان مرتب‌های نزدیک به کمال از نور نیست، بلکه نور محض است.

گزینه ۳: دقت شود که در هر فلسفه‌ای مبنا عقل است و از شهود قلبی در فلسفه اشراق به عنوان تکمیل‌کننده آن چه عقل دریافته استفاده می‌شود.
گزینه ۴: رستگاری در دیدگاه شیخ اشراق یعنی وصول کامل به روشنائی نورالانوار.

(فلسفه دوازدهم، دوره میانی، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۵)

۱۴۵- گزینه ۲

(همید سوریان)

افرادی که در گروه چهارم قرار می‌گیرند (صاحبان سبک زندگی سالم و استوار)، ریشه‌های فکری خود را به درستی انتخاب کرده و شاخ و برگ‌های نظام فکری‌شان را با عقلانیت بالا از همان ریشه‌ها استخراج می‌کنند. در مورد این افراد، «مخاطب فهیم» (که در گزینه با تعبیر «مخاطب خاص» آمده) متوجه می‌شود که سخن و عمل آن‌ها دقیقاً برگرفته از همان مبانی و ریشه‌های فلسفی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: این افراد «اصولاً یک نظام فکری مشخص برای خود ندارند». عبارت «پی‌های لرزان فکری» به معنای داشتن یک پی (ریشه) اما از نوع ضعیف آن است؛ در حالی که این گروه اصلاً بنای فکری ندارند و صرفاً بر اساس تقلید و جو جامعه عمل می‌کنند.

گزینه ۳: علت ناهماهنگی در گروه دوم (کسانی که در حال رشدند)، این است که «هنوز نمی‌توانند میان افکار فلسفی و مسائل زندگی ارتباط برقرار کنند». عبارت «قرار دادن ریشه‌ای ناکارآمد و ناسالم» ویژگی مخصوص گروه سوم است، نه گروه دوم. در اینجا علت شکست گروه سوم به ناهماهنگی گروه دوم چسبانده شده است.

گزینه ۴: نظام فکری و عملی شهید مطهری «در عین اتکا به میراث ماندگار تمدن اسلامی» پاسخگوی نیازهای زمان است. استفاده از عبارت «مستقل از میراث سنتی» یک تله محتوایی است. شهید مطهری نواندیش بود، اما نواندیشی او بر پایه میراث گذشته بود، نه مستقل و جدا از آن.

(فلسفه دوازدهم، حکمت معاصر، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹)

(ج)

= پرداختی مصرف کنندگان در قیمت ۵۰۰,۰۰۰ ریال
 قیمت کالا $\times (۵۰۰,۰۰۰)$ میزان تقاضای مصرف کنندگان
 ریال $۵۰۰ \times ۵۰۰,۰۰۰ = ۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰$
 میلیون تومان ۲۵ = تومان $۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۱۰ = ۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰$
 (بازار پیست و چگونه عمل می کند؟، صفحه ۵۱)

۱۴۹- گزینه «۴»

(معمرفسین متولی)

$$\frac{\text{سطح قیمت قبلی} - \text{سطح قیمت جدید}}{\text{سطح قیمت قبلی}} \times ۱۰۰ = \text{تورم}$$

درصد $۲۵ = \frac{۴۰۰ - ۳۲۰}{۳۲۰} \times ۱۰۰$ = میزان تورم کشور C

میزان تورم کشور C $\times \frac{۱}{۲} =$ میزان تورم کشور A

درصد $\frac{۱}{۲} \times ۲۵ = ۱۲/۵$

$\frac{۱۲/۵}{۱۰۰} = \frac{x - ۶۰۰}{۶۰۰} \Rightarrow ۰/۱۲۵ = \frac{x - ۶۰۰}{۶۰۰}$

واحد پولی $\Rightarrow ۰/۱۲۵ \times ۶۰۰ = x - ۶۰۰ \Rightarrow ۷۵ = x - ۶۰۰ \Rightarrow x = ۶۷۵$

درصد $۵۰ = ۲ \times ۲۵$ = میزان تورم کشور C $\times ۲ =$ میزان تورم کشور B

$\frac{۵۰}{۱۰۰} = \frac{۵۴۰ - y}{y} \Rightarrow ۰/۵y = ۵۴۰ - y$

واحد پولی $\Rightarrow ۱/۵y = ۵۴۰ \Rightarrow y = \frac{۵۴۰}{۱/۵} = ۲۷۰$

راه حل ساده تر:

حالت اول:

نرخ تورم برابر با $۱۲/۵$ درصد است که به صورت اعشار می شود:

$\frac{۱۲/۵}{۱۰۰} = ۰/۱۲۵$ و سپس با یک جمع می کنیم و برابر می شود با: $۱/۱۲۵$

شاخص قیمت مصرف کننده در ابتدای سال را داریم و باید شاخص قیمت مصرف کننده در انتهای سال را به دست بیاوریم. در این حالت باید شاخص قیمت مصرف کننده در ابتدای سال را در عدد به دست آمده $(۱/۱۲۵)$ ضرب کنیم:
 واحد پولی $۱/۱۲۵ \times ۶۷۵ = ۶۷۵$

حالت دوم:

نرخ تورم برابر با ۵۰ درصد است که به صورت اعشار می شود: $\frac{۵۰}{۱۰۰} = ۰/۵$

سپس با یک جمع می کنیم و برابر می شود با: $۱/۵$

شاخص قیمت مصرف کننده در انتهای سال را داریم و باید شاخص قیمت مصرف کننده در ابتدای سال را به دست بیاوریم. در این حالت باید شاخص قیمت مصرف کننده در انتهای سال را بر عدد به دست آمده $(۱/۵)$ تقسیم

واحد پولی $\frac{۵۴۰}{۱/۵} = ۲۷۰$

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۱۱)

۱۵۰- گزینه «۱»

بررسی موارد نادرست:

(ب) وقتی تولید در کشوری ناکارا باشد، کشور از تمام ظرفیت های خود به درستی استفاده نکرده است و منابع غیرفعال دارد؛ در نتیجه برای اینکه تولید کارا شود، فقط باید از منابع تولیدی موجود به درستی استفاده کند.

(د) نقاط خارج از منحنی مرز امکانات تولید با منابع موجود غیرقابل دستیابی هستند. برای رسیدن به آن نقاط باید منابع تولید را افزایش داد.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه های ۳۶ تا ۴۰، ۸۴، ۸۵ و ۱۱۹ و ۱۲۰)

۱۵۱- گزینه «۴»

(آفرین سامری)

(الف) برای به دست آوردن مبلغ کل فروش سهام، باید مبلغ سرمایه گذاری اولیه را به سود به دست آمده اضافه کنیم:

میلیون تومان $۴۲۰ = ۳۵ + ۳۸۵$ = مبلغ فروش کل سهام

(ب)
$$\frac{\text{مبلغ کل سهام فروخته شده}}{\text{تعداد برگه سهم}} = \text{قیمت بازاری سهام}$$

تومان $۶۰۰,۰۰۰ = \frac{۴۲۰,۰۰۰,۰۰۰}{۷۰۰}$ = قیمت بازاری سهام

(ج)
$$\frac{\text{مبلغ کل سهام خریداری شده}}{\text{تعداد برگه سهم}} = \text{قیمت اسمی سهام}$$

تومان $۵۵۰,۰۰۰ = \frac{۳۸۵,۰۰۰,۰۰۰}{۷۰۰}$ = قیمت اسمی سهام

(اقتصاد، پس انداز و سرمایه گذاری، صفحه ۱۵۶)

۱۵۲- گزینه «۱»

(فاطمه صفری)

مرحله خرید هوشمندانه:

مرحله اول: مشکل و مسئله خودتان را دقیق مشخص کنید. دقیقاً به چه چیزی نیاز دارید؟ بررسی کنید که آیا آنچه می خواهید نیاز است یا خواسته و از چه راه هایی می شود آن را برطرف کرد. آیا اصلاً راهی غیر از خرید کردن هم دارد؟

مرحله دوم: مشخص کنید که چه میزان قرار است هزینه کنید.

مرحله سوم: مشخص کنید که چه گزینه هایی در سطح پولی که شما می خواهید هزینه کنید، وجود دارد (برای این کار می توانید از وبسایت ها و فروشگاه های اینترنتی استفاده کنید). موارد را در لیستی یادداشت کنید.

مرحله چهارم: آن ویژگی هایی از کالای هدف را که بیشتر برایتان مهم است مشخص کنید. (در سه دسته: ویژگی هایی که می خواهید حتماً در کالای هدف باشد، آنهایی که اگر باشد بهتر است و در نهایت آنهایی که اصلاً نمی خواهید باشد).

مرحله پنجم: با استفاده از جدولی که در قسمت خرید مقایسه ای مشخص شده است، گزینه ها را بررسی کنید.

مرحله ششم: انتخاب کنید و بخرید.

(اقتصاد، تصمیم گیری در مقارن، صفحه ۱۴۳)

۱۵۳- گزینه «۴»

(اسمان عالی نژاد)

(الف) با افزایش قیمت یک کالا، میزان مصرف یا خرید آن از سوی مصرف کنندگان غالباً کاهش می یابد.

(ب) با بررسی رفتار تولیدکنندگان به این واقعیت پی می بریم که با افزایش قیمت یک کالا، میزان تولید و عرضه آن افزایش می یابد.

(ج) تصمیم مصرف کنندگان در مورد خرید کالا از عواملی مانند قیمت کالا، درآمد، سلیقه خودشان، تبلیغات و قیمت سایر کالاها تأثیر می پذیرد.

(اقتصاد، بازار پیست و چگونه عمل می کند؟، صفحه های ۳۸ تا ۵۰)

۱۵۴- گزینه «۴»

(امسان عالی نژاد)

هنگامی که اطلاعات جدول یا مسئله براساس میزان تولید کالاها باشد، کشوری که کالایی را بیشتر تولید کند، در تولید آن کالا مزیت مطلق دارد. در نتیجه کشور ژاپن در تولید خودرو، کشور استرالیا در تولید محصولات پروتئینی و کشور فیلیپین در تولید محصولات پتروشیمی مزیت مطلق دارند.

در نتیجه:

- کشور ژاپن باید منابع و عوامل تولید خود را به تولید خودرو اختصاص دهد و محصولات پروتئینی مورد نیاز خود را از کشور استرالیا و محصولات پتروشیمی مورد نیاز خود را از کشور فیلیپین وارد کند.

- کشور استرالیا باید منابع و عوامل تولید خود را به تولید محصولات پروتئینی اختصاص دهد و خودروی مورد نیاز خود را از کشور ژاپن و محصولات پتروشیمی مورد نیاز خود را از کشور فیلیپین وارد کند.

- کشور فیلیپین باید منابع و عوامل تولید خود را به تولید محصولات پتروشیمی اختصاص دهد و خودروی مورد نیاز خود را از کشور ژاپن و محصولات پروتئینی مورد نیاز خود را از کشور استرالیا وارد کند.

(اقتصاد، تجارت بین الملل، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۱۵۵- گزینه «۲»

(مهری کاردان)

مالیات بر ارزش افزوده + مالیات بر مصرف + عوارض گمرکی و خدماتی = مالیات غیرمستقیم

میلیون تومان $64 + 240 + 48 = 352$

میلیون تومان $240 \times \frac{1}{4} = 60$ = مالیات بر درآمد

مالیات بر درآمد + مالیات بر دارایی = مالیات مستقیم

میلیون تومان $140 + 60 = 200$

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیوسته، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

۱۵۶- گزینه «۲»

(مهری کاردان)

الف) دولت‌ها گاهی در جهت گسترش روابط اقتصادی‌شان با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی با یکدیگر دارند، پیمان‌های تجاری وضع می‌کنند و تعرفه‌ها را کاهش می‌دهند.

ب) آنچه پشت‌سر امضای پیمان‌های تجاری و یا نقض آن بوده است، همان منافع ملی کشورهاست.

ج) در سال ۱۹۴۷، ۲۳ کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان قراردادی غیررسمی را امضا کردند که به نام قرارداد «گات»، مشهور شد و بعدها به سازمان دائمی تجاری جهانی (WTO) تبدیل شد.

(اقتصاد، تجارت بین الملل، صفحه‌های ۷۵)

۱۵۷- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

موارد مطرح‌شده در صورت سؤال به ترتیب، به هریک از دوران گزینه «۴» یعنی دوران پایانی حکومت صفویه، پهلوی و قاجار اشاره دارد.

(اقتصاد، مقاومت‌سازی اقتصاد، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹)

۱۵۸- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

الف)

درصد $1/5 = \text{سهم دهک سوم} - \text{سهم دهک چهارم}$

$\Rightarrow \text{سهم دهک چهارم} = 1/5 - 4/5 = \text{سهم دهک چهارم}$

درصد $4/5 + 1/5 = 6$

مجموع کل سهم دهک‌ها به جز سهم دهک نهم $= 100 - \text{سهم دهک نهم}$

$\Rightarrow (24/5 + 14/10 + 10/6 + 6/5 + 4/4 + 2) = 100 - \text{سهم دهک نهم}$

$\Rightarrow \text{درصد} = 19 = 100 - 81 = \text{سهم دهک نهم}$

ب)

میلیون دلار $22/8 = 120 \times \frac{19}{100} = \text{سهم دهک نهم از درآمد ملی}$

ج) ۲۰ درصد کم‌درآمد جامعه، یعنی دهک‌های اول و دوم در نتیجه می‌توان گفت:

$(24/5 + 6) = 6$ درصد از درآمد ملی این کشور به ۲۰ درصد پایین یا کم‌درآمد جامعه تعلق دارد.

د) شاخص توزیع درآمد در این کشور برابر است با: $12 = \frac{24}{2}$

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۱۵۹- گزینه «۳»

(آفرین سامری)

الف)

جمعیت بیکار + جمعیت شاغل = جمعیت فعال

اگر جمعیت بیکار را برابر با x در نظر بگیریم، جمعیت شاغل $2x$ خواهد بود، در نتیجه خواهیم داشت:

$2x + x = 1350 \Rightarrow 3x = 1350$

$\Rightarrow x = \frac{1350}{3} = 450$ هزار نفر

بنابراین جمعیت بیکار جامعه برابر با ۴۵۰ هزار نفر است.

$100 \times \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} = \text{نرخ بیکاری}$

درصد $33 = \frac{450}{1350} \times 100 = \text{نرخ بیکاری}$

ب) بیکاری اصطلاحاً: این نوع بیکاری شامل کسانی می‌شود که شغل قبلی خود را به دلایلی رها کرده و به امید یافتن شغلی بهتر در جست‌وجو هستند. همچنین شامل کسانی است که به تازگی در حال ورود به بازار کار هستند. این نوع بیکاری کوتاه‌مدت است و در همه کشورها وجود دارد.

بررسی قسمت «ب» در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بیکاری دوره‌ای

گزینه «۲»: بیکاری فصلی

گزینه «۴»: بیکاری ساختاری

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۷)

۱۶۰- گزینه «۳»

(مهری ضیائی)

تفاوت حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت و بلندمدت در میزان سود پرداختی به آنها و برخی شرایط دیگر است. در سپرده‌های سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت واریز به حساب و برداشت از آن آزاد است و بانک در هر ماه به مانده موجودی حساب سود پرداخت می‌کند. اما در سپرده‌های سرمایه‌گذاری بلندمدت امکان برداشت از حساب تا پایان دوره سرمایه‌گذاری (یک ساله یا بیشتر) وجود ندارد و در صورت برداشت از حساب مقداری از سودی که بانک در ابتدا تعهد کرده است، می‌کاهد و به نوعی مشتری را جریمه می‌کند! در سپرده‌های سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت، پول به راحتی در دسترس است؛ مجبور نیستید پولتان را برای زمانی خاص در بانک قرار بدهید. می‌توانید پولتان را بدون هیچ جریمه‌ای برداشت کنید. همچنین می‌توان با مقدار خیلی کمی پول، این حساب‌ها را باز نمود و از خدمات بانکداری الکترونیک استفاده کرد.

(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۳ و ۱۵۵)

دفترچه پاسخ فرهنگیان

(تعلیم و تربیت اسلامی و هوش و استعداد معلّمی)

۱۶ مرداد ماه ۱۴۰۵

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

تعلیم و تربیت اسلامی

۲۵۱- گزینه ۲

(مرتضی ممسنی کبیر)

حیات انسان، در ایمان و عمل صالح است و خداوند متعال و انبیا (ع)، هم مردم را به همان دعوت کرده‌اند: «دعایم لما یحییکم». اطاعت از فرامین آنان، رمز رسیدن به زندگی پاک و طیب است. اگر استاد رسالت خود را رسالتی الهی، نبوی و علوی بداند و اتصال خود را با خدا و اولیای خدا مستحکم کند، واجد نفس مسیحیایی می‌شود. در این صورت، کار معلم، کار انبیا (ع) خواهد بود؛ و گرنه انتقال علم بدون تزکیه، مثل جداشدن سوزن از نخ است که به جای دوزندگی، سوراخ می‌کند و صدمه می‌زند.

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۲۵۲- گزینه ۴

(مرتضی ممسنی کبیر)

خداوند آن‌جا که سخن از آفرینش انسان است، خود را «کریم» معرفی می‌کند: «یا ایها الإنسان ما غرک برک الکریم * الذی خلقک فسواک فعدلک»؛ «ای انسان! چه چیز تو را در برابر پروردگار بزرگوار مغرور کرد و فریب داد؟ همانکه تو را آفرید و [اندام تو را] استوار ساخت و متعادل کرد.» ولی آن‌جا که سخن از علم و فرهنگ است، صفت «اکرم» را به کار می‌برد و می‌فرماید: «أقرأ و ربک الاکرم: بخوان که پروردگار تو از همه گرامی‌تر است.»

در سورة الرحمن نیز ابتدا به تعلیم قرآن اشاره می‌کند، سپس آفرینش انسان: «الرحمن * علم القرآن * خلق الإنسان: خداوند قرآن را آموخت و انسان را آفرید.»

آری! باید قبل از ماشین، راه ساخته شود؛ اول راه هدایت (علم القرآن)، سپس آفرینش انسان. این تعبیر، بیانگر ارزش علم، معلم و تعلیم است و نشان می‌دهد که علم و فرهنگ، بالاترین ارزش را دارد.

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، ارزش و امتیاز کار معلمی، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۲۵۳- گزینه ۲

(مرتضی ممسنی کبیر)

استادی موفق است که مخاطبین، او را عادل بدانند و ضوابط را فدای روابط و دوستی‌ها نکند. دقت در آیات قرآن کریم، این نکته را برای ما روشن می‌کند؛ خدای تعالی به حضرت لوط (ع) فرمود: «ألّا امرأتک کانت من الغابرین: ما همسر تو را از قهر خود نجات نمی‌دهیم.»

کافران همیشه سعی کرده‌اند که پیروان مستضعف رسولان را انسان‌های بی‌مقدار معرفی کنند: «و ما نراک اتبعک أیا الذین هم اراذلنا: و ما تنها اشخاص پست و بی‌مقدار را می‌بینیم که از تو پیروی می‌کنند.»

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، صفات معلم، صفحه‌های ۶۸ تا ۷۰)

۲۵۴- گزینه ۳

(مرتضی ممسنی کبیر)

داشتن عزم در سه آیه از قرآن کریم، کلید موفقیت معرفی شده و در هر سه آیه، صبر، نشانه عزم دانسته شده است. خداوند متعال به پیامبرش (ص) می‌فرماید: «أیا خداوند تو را یتیم و فقیر نیافت و به تو ثروت و مأوا نداد؟ پس اکنون که طعم یتیمی و فقر را چشیده‌ای و دردآشنایی، یتیم و فقیر را از خود طرد نکن.»

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، صفات معلم، صفحه‌های ۶۲ و ۶۶)

۲۵۵- گزینه ۲

(مرتضی ممسنی کبیر)

قرآن کریم پیامبر اکرم (ص) را بشیر و نذیر می‌خواند؛ و در عین حال، مکرراً به انداز و هشدار ایشان توجه خاص کرده و حتی فرموده است که او مسئولیتی جز هشدار و انداز ندارد: «ان أنت أذا نذیر»

در قرآن کریم آمده است: «یؤتی الحکمة من یشاء و من یؤت الحکمة فقد اوتی خیراً کثیراً و ما یذکر ألاً أولوالالباب: [خداوند] حکمت و بینش را به هر کس بخواهد [و شایسته ببیند] می‌دهد و به هر کس حکمت داده شود، همانا خیری فراوان به او داده شده است و جز خردمندان [از این نکته] متذکر نمی‌گردند.»

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، وظایف معلم، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۲۵۶- گزینه ۲

(مرتضی ممسنی کبیر)

در این آیه بیان شده است که دشمنان خود را بشناسید و هشیار باشید؛ چرا که آنان ذره‌ای در توطئه و فتنه علیه شما کوتاهی نمی‌کنند؛ و با شگردهای گوناگون درصدد ضربه‌زدن به شما هستند؛ شگردهایی همچون:

(الف) فساد: «لا یألونکم خیالاً»

(ب) فشار: «وذا ما عنتم»

(ج) نفاق: «ما تخفی صدورهم اکبر»

(همه رشته‌ها: مهارت معلمی، وظایف معلم، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹)

۲۵۷- گزینه ۴

(غردین سماقی)

لازمه قراردادن خداوند به عنوان هدف اصلی زندگی، برنامه‌ریزی است و هر کس خداوند را به عنوان هدف اصلی زندگی برگزیند، در دنیا، زندگی لذت‌بخش و مطمئن و در آخرت، رستگاری ابدی را به دست خواهد آورد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه ۹۸)

(رشته انسانی: دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه ۹۶)

۲۵۸- گزینه ۲

(سراسری خارج از کشور، کنکور انسانی، ۱۴۰۰)

پس از مرحله دوم که «عهد بستن با خداوند» است، نوبت به مراقبت از عهد و پیمان می‌رسد. در این مرحله، باقی‌ماندن در پیمان خود با خدا و وفای بر عهد، رضایت خدا را در پی دارد و شکستن پیمان، شرمندگی او را به دنبال می‌آورد؛ عهدی که ابتدا بسته می‌شود، مانند نوزادی است که باید از او «مراقبت» شود تا با عهدشکنی، آسیب نبیند.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه ۱۰۱)

(رشته انسانی: دین و زندگی، آهنگ سفر، صفحه ۹۹)

۲۵۹- گزینه ۴

(غردین سماقی)

تشریح گزینه‌های نادرست:

(د) در عبارت «لا إله إلا الله» تبری (لا اله) مقدم بر تویی است (إلا الله).

(ه) حدیث «ما أحب الله من عساه» مرتبط با «پیروی از خداوند» به عنوان یکی از آثار محبت به خداست.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، دوستی با خدا، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۵)

(رشته انسانی: دین و زندگی، دوستی با خدا، صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۱)

۲۶۰- گزینه ۲»

(مفسر بیاتی)

امام سجاد (ع) می‌فرماید: «بار الهی! خوب می‌دانم هرکس لذت دوستی‌ات را چشیده باشد، غیر تو را اختیار نکند.»

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، دوستی با خدا، صفحه ۱۱۰)

(رشته انسانی: دین و زندگی، دوستی با خدا، صفحه ۱۱۶)

۲۶۱- گزینه ۳»

(فریدین سماقی)

عبارت «کُتِبَ علیکم الصَّیام» در آیه مبارکه «یا ایها الذین آمنوا کُتِبَ علیکم الصَّیام کما کُتِبَ عن الذین من قبلكم لعلکم تتقون» بیانگر وجوب (واجب بودن) روزه است و از لحاظ موضوعی فایده روزه یعنی تقوا با فایده دوم نماز (دوری از گناه) ارتباط دارد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه‌های ۱۲۳ و ۱۲۹)

(رشته انسانی: دین و زندگی، یاری از نماز و روزه، صفحه‌های ۱۲۹ و ۱۳۵)

۲۶۲- گزینه ۲»

(سراسری خارج از کشور: کنکور انسانی، ۱۴۰۰)

یکی از جلوه‌های عفاف، مربوط به آراستگی و مقبولیت است. برخی انسان‌ها در آراستگی ظاهری و ابراز وجود و مقبولیت، دچار تندروری می‌شوند؛ به گونه‌ای که در آراسته کردن خود، زیاده‌روی می‌کنند و به خودنمایی می‌رسند. قرآن کریم این حالت را «تبرج» می‌نامد و آن را کاری جاهلانه می‌شمرد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، فضیلت آراستگی، صفحه ۱۳۹)

(رشته انسانی: دین و زندگی، فضیلت آراستگی، صفحه ۱۴۵)

۲۶۳- گزینه ۲»

(سراسری انسانی، ۱۴۰۰)

چنین ادعایی با نگاه قرآن و پیشوایان، ناسازگار است. قرآن کریم عفت حضرت مریم (ع) را در معبدی که همگان، چه زن و چه مرد، به پرستش می‌آیند، می‌ستاید. توجه کنید که حضور زنان مسلمان در پشت جبهه‌ها، یک خبر تاریخی است، نه نمونه‌ای از مثال‌های قرآنی.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، زیبایی پوشیدگی، صفحه ۱۴۹)

(رشته انسانی: دین و زندگی، زیبایی پوشیدگی، صفحه ۱۵۵)

۲۶۴- گزینه ۱»

(یاسین ساعری)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) حد و مرز توجه به تمایلات دانی را خدا (نه همه انسان‌ها) می‌داند و خداوند با احکام خود چگونگی بهره‌مندی از این تمایلات را مشخص کرده است.
ج) تمایلات دانی، لازمه زندگی در دنیا هستند و بدون آن‌ها یا نمی‌توان زندگی کرد یا زندگی سخت و مشکل می‌شود.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، عزت نفس، صفحه‌های ۱۴۲ و ۱۴۳)

(رشته انسانی: دین و زندگی، عزت نفس، صفحه‌های ۲۰۱ و ۲۰۲)

۲۶۵- گزینه ۲»

(مرتضی ممسنی‌کبیر)

امیرالمؤمنین علی (ع) در وصف انسانی‌هایی که عزت خود را در بندگی خدا یافته‌اند، می‌فرماید: «خالق جهان در نظر آنان بزرگ است. از این جهت، غیر خدا در نظرشان کوچک است» و حدیث علوی: «آنه لیس لائفکم ثمن آلآ الجنة فلا تبعوها آلآ بها؛ همانا بهایی برای جان شما جز بهشت نیست؛ پس

[خود را] به کمتر از آن نفروشید» که اشاره به «شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک» از راه‌های تقویت عزت دارد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، عزت نفس، صفحه ۱۴۰)

(رشته انسانی: دین و زندگی، عزت نفس، صفحه‌های ۱۹۸ و ۱۹۹)

۲۶۶- گزینه ۳»

(یاسین ساعری)

پیشوایان ما با تکیه بر بندگی خداوند و پیوند با او توانستند در سخت‌ترین شرایط، عزت‌مندانه زندگی کنند و هیچ‌گاه تن به ذلت و خواری ندهند. نوجوانی و جوانی، بهترین زمان برای پاسخ منفی‌دادن به تمایلات گاه و بی‌گاه است.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، عزت نفس، صفحه‌های ۱۴۱ و ۱۴۲)

(رشته انسانی: دین و زندگی، عزت نفس، صفحه‌های ۲۰۰ و ۲۰۱)

۲۶۷- گزینه ۱»

(یاسین ساعری)

آمادگی برای ازدواج نیازمند دو بلوغ است: یکی بلوغ جنسی و دیگری بلوغ عقلی و فکری که مدتی پس از بلوغ جنسی فرا می‌رسد.

از نظر قرآن کریم، مهم‌ترین معیار همسر شایسته، بالیمان‌بودن اوست.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، پیوند مقرر، صفحه‌های ۱۵۴ و ۱۵۵)

(رشته انسانی: دین و زندگی، پیوند مقرر، صفحه‌های ۲۲۴ و ۲۲۵)

۲۶۸- گزینه ۳»

(میثم هاشمی)

تشریح گزینه نادرست:

زن و مرد اگرچه در ویژگی‌های انسانی با هم مشترک هستند و خداوند برای هر دو، هدف واحدی معین کرده است، اما از جهت زن‌بودن و مردبودن یعنی از نظر خصوصیات جسمی با هم متفاوت‌اند. این تفاوت‌ها به گونه‌ای است که هر دو را به هم نیازمند کرده است؛ بدون این‌که یکی بر دیگری برتری داشته باشد، زیرا برتری هر کس نزد خداوند به تقواست.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، پیوند مقرر، صفحه ۱۵۰)

(رشته انسانی: دین و زندگی، زمینه‌های پیوند، صفحه ۲۱۱)

۲۶۹- گزینه ۴»

(یاسین ساعری)

تشریح گزینه نادرست:

این نیاز (نیاز جنسی) که احساس آن از دوران بلوغ آغاز می‌شود، اولین کشش و جاذبه را میان زن و مرد ایجاد می‌کند و آنان را به سوی تشکیل خانواده می‌کشاند.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، پیوند مقرر، صفحه‌های ۱۵۲ و ۱۵۳)

(رشته انسانی: دین و زندگی، زمینه‌های پیوند، صفحه ۲۱۵)

۲۷۰- گزینه ۱»

(یاسین ساعری)

امام علی (ع) می‌فرماید: «حُبّ الشَّیءِ یعمی و یصمّ: علاقه شدید به چیزی، آدم را کور و کر می‌کند» که این حدیث شریفه با عبارت صورت سوال در ارتباط است و بیانگر یک موضوع هستند.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی، پیوند مقرر، صفحه ۱۵۳)

(رشته انسانی: دین و زندگی، پیوند مقرر، صفحه ۲۲۳)

هوش و استعداد معلّی

۲۷۱- گزینه ۱

(مادر کریمی)

متن در بند دوم، بیان می‌کند که تغییر رویکرد در نظام‌های آموزشی و ایجاد محیط‌هایی با انگیزه‌سازی‌های درونی، فقط یک استراتژی آموزشی نیست، بلکه چیزی فراتر از استراتژی آموزشی، یعنی عاملی است برای تربیت و پرورش انسان‌هایی با قابلیت‌هایی والاتر.

(تکمیل متن، هوش کلامی)

۲۷۲- گزینه ۱

(مادر کریمی)

صفت «فرساینده» معنا و مفهوم «تخریب‌گری» دارد. این صفت برای اهداف اجتماعی به کار رفته که در مقابل «پتانسیل‌های نهفته در ذات» قرار می‌گیرد. یعنی این اهداف اجتماعی، پاداش‌های بیرونی به همراه دارند که گاه مخربند، چنان که حتی ممکن است انگیزه‌های متعالی درونی را نیز از میان ببرند.

(درک متن بلند، هوش کلامی)

۲۷۳- گزینه ۲

(مادر کریمی)

الف) متن از روش‌هایی برای ایجاد فضایی حمایتی و همراه با همدلی سخن نگفته است.

ب) زمانی که کنش‌های انسان از چرخه واکنش به محرک‌های بیرونی رها می‌شوند و به سمت خودتعیین‌گری حرکت می‌کنند، «خودشکوفایی» پدیدار می‌شود.

ج) خیر، گذار از «انجام دادن» به «بودن»، باعث می‌شود که چالش‌ها دیگر نه تهدیدی برای عزت‌نفس، بلکه به شکل فرصت‌هایی برای تجربه عمیق شایستگی و گسترش قلمرو توانمندی‌ها دیده شوند.

(درک متن بلند، هوش کلامی)

۲۷۴- گزینه ۴

(ممد اصفهانی)

ایجاد گودال‌های اقیانوسی، تشکیل کوهستان‌ها، فعالیت‌های آتشفشانی و زمین‌لرزه‌ها، ناشی از حرکات صفحه‌ها، یعنی قطعات پوسته سخت بیرونی زمین است. همچنین ناتوانی کنونی انسان‌ها برای مقابله با بلایای طبیعی، صرفاً به دلیل ناتوانی در پیشبینی نیست و گاه سخت‌افزارهای لازم نیز به میزان کافی وجود ندارد. مطالعه دقیق حتی همه لرزش‌های صفحه‌های زمین در تاریخ خود نیز برای بازسازی تاریخچه زمین کافی نیست، دیگر مطالعات نیز لازم است.

(درک متن کوتاه، هوش کلامی)

۲۷۵- گزینه ۳

(ممد اصفهانی)

متن «اصلاح خطا» را امری نادرست نمی‌داند و چنین بیان نمی‌کند که این موضوع مانع شکل‌گیری خودارزیابی می‌شود یا توان برداشت درست را در او کاهش می‌دهد، بلکه هدف بازخورد را چیزی فراتر از یک اصلاح خطا می‌داند: این که خودارزیابی به درستی انجام شود.

(درک متن کوتاه، هوش کلامی)

۲۷۶- گزینه ۳

(کتاب استعدادتعلیلی هوش کلامی)

نمودار فرضی روبه‌رو، دختران و پسران شهرهای شمالی و غیرشمالی شرکت‌کننده در مسابقات را نشان داده و قسمت هاشورخورده، قهرمان‌ها را طبق متن صورت سؤال مشخص کرده است:

شرکت‌کننده‌های شهرهای شمالی

۳	۱	۲	۴
۵	۶	۷	۸

شرکت‌کننده‌های شهرهای غیرشمالی

واضح است که برخی قهرمان‌ها، دختر و از شهرهای شمالی بوده‌اند، همه پسرهای شرکت‌کننده از شهرهای شمالی قهرمان شده‌اند و هیچ دختر و پسری از شهرهای غیرشمالی در این مسابقات قهرمان نشده است.

(استدلال‌های متنی، هوش کلامی)

۲۷۷- گزینه ۳

(کتاب استعدادتعلیلی هوش کلامی)

تنها گزینه ۳ است که جنبه‌ای منفی از سینمای امروزی بیان می‌کند و می‌تواند دلیل ادعای صورت سؤال باشد.

(استدلال‌های متنی، هوش کلامی)

۲۷۸- گزینه ۲

(غریزاد شیرممدلی)

دو دسته و دو نوع ایستادن داریم:

سحر یا ویدا	ویدا یا سحر	و	حامد یا رامتین	آرش	حامد یا رامتین
-------------	-------------	---	----------------	-----	----------------

جایگاه: ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

جایگاه: ۵ ۴ ۳ ۲ ۱

معلوم است که رامتین و حامد هرگز در جایگاه دوم نخواهند بود.

(استدلال و منطق، هوش منطقی ریاضی)

۲۷۹- گزینه ۱

(غریزاد شیرممدلی)

اگر عدد سحر ۷ باشد، عدد ویدا قطعاً ۳ است. چرا که اگر ۱ باشد کوچکترین است و اگر ۵ یا ۹ باشد، اختلاف آن ۷ بیشتر از دو نخواهد بود. حال سه عدد ۱، ۵ و ۹ برای سه پسر هست که عدد آرش باید از مجموع دو نفر دیگر بیشتر باشد، پس آرش ۹ است.

(استدلال و منطق، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۰- گزینه ۲»

(غرض از شیرممدار)

جایگاه رامتین و حامد کاملاً جابه‌جایی پذیر است. عدد سحر هم لزوماً بزرگترین نیست. ممکن است ویدا ۹ باشد. تنها حالت‌های ممکن (دقت کنید ۳ وسط نیست):

سحر یا ویدا	رامتین یا حامد	آرش	رامتین یا حامد
۵ ۹	۱	۷	۳

(استرال و منطق، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۱- گزینه ۴»

(همیر کنی)

سن کنونی اصغر را x ، سن کنونی امیر را y و سن کنونی اکبر را z می‌نامیم. اگر آن بازه زمانی $\bigcirc$ باشد، داریم:

$$\left. \begin{aligned} x + \bigcirc &= 4x \Rightarrow \bigcirc = 3x \\ y + \bigcirc &= 3y \Rightarrow \bigcirc = 2y \\ z + \bigcirc &= 2z \Rightarrow \bigcirc = z \end{aligned} \right\} \Rightarrow z = 2y = 3x$$

معلوم است که z عددی مضرب ۶ است، چرا که هم مضرب ۲ است و هم مضرب ۳. عدد ۳۲ مضرب ۶ نیست.

(معادله نویسی، نسبت و تناسب، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۲- گزینه ۲»

(همیر کنی)

اگر تعداد پیروزی‌ها x و تعداد کل بازی‌ها y باشد، داریم:

$$\begin{aligned} \frac{x}{y} &= \frac{75}{100} \Rightarrow 100x = 75y \\ \frac{x+2}{y+8} &= \frac{73}{100} \Rightarrow 100x + 200 = 73y + 584 \\ \Rightarrow 75y - 73y &= 384 \Rightarrow y = 192 \Rightarrow x = 144 \end{aligned}$$

این یعنی فرد در $200 = 192 + 8$ بازی، $144 + 2 = 146$ پیروزی داشته است، یعنی $54 = 146 - 200$ بازی بدون پیروزی.

(معادله نویسی، نسبت و تناسب، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۳- گزینه ۳»

(همیر کنی)

هشت کارگر اولیه کار روز نخست را به‌درستی انجام داده و از آغاز روز دوم می‌بایست کار را در پنج روز شش ساعته کاری، یعنی $5 \times 6 = 30$ ساعت

تمام می‌کردند. با حضور دو کارگر یکسان دیگر، تعداد کارگرها $\frac{10}{8}$ و در

نتیجه زمان کار باید $\frac{8}{10}$ شود، یعنی $\frac{8}{10} \times 30 = 24$ ساعت، که دقیقاً

اتفاق افتاده و بازده کار تغییری نداشته است: $3 \times 8 = 24$

(معادله نویسی، نسبت و تناسب، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۴- گزینه ۳»

(فاطمه، اسخ)

عبارت‌های «الف» و «ب» به تنهایی ما را به پاسخ نمی‌رسانند. با هر دو داده داریم:

$$\left. \begin{aligned} x^2 - y^2 &= 40 \Rightarrow (x-y) \times (x+y) = 40 \text{ (الف)} \\ (x+y) &= 10 \text{ (ب)} \end{aligned} \right\}$$

$$\Rightarrow (x-y) \times 10 = 40 \Rightarrow x-y = 4$$

حال داریم:

$$\left\{ \begin{aligned} x+y &= 10 \\ x-y &= 4 \end{aligned} \right. \Rightarrow 2x = 14 \Rightarrow x = 7, y = 3$$

$$\Rightarrow \frac{x^2 + y^2}{xy} = \frac{49 + 9}{21} = \frac{58}{21}$$

(کفایت داده، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۵- گزینه ۲»

(فاطمه، اسخ)

در هر شکل صورت سؤال با توجه به بزرگترین شمارنده مشترک اعداد داریم:

$$10 = 5 \times 2, 8 = 4 \times 2, 4 = 2 \times 2 \rightarrow 2 + 4 + 5 = 11$$

$$9 = 3 \times 3, 18 = 6 \times 3, 3 = 1 \times 3 \rightarrow 1 + 6 + 3 = 10$$

$$24 = 2 \times 12, 36 = 3 \times 12, 48 = 4 \times 12 \rightarrow 4 + 3 + 2 = 9$$

و داریم:

$$42 = 6 \times 7, 7 = 1 \times 7, ? = x \times 7$$

$$x + 1 + 6 = 8 \Rightarrow x = 1 \Rightarrow ? = 1 \times 7 = 7$$

(الگوهای عددی، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۶- گزینه ۳»

(فاطمه، اسخ)

جهت «هلال»های مرکزی در دیگر گزینه‌ها، به شکلی است که نه با دوران، بلکه با تقارن شکل صورت سؤال حاصل می‌شود.

(قرینه‌یابی و دوران، هوش غیرکلامی)

۲۸۷- گزینه «۲»

(فاطمه، پاسخ)

جابه‌جایی طرح‌های رنگی الگوی صورت سؤال، از محل شروع:

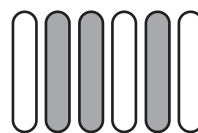

(الگوهای تصویری فطی، هوش غیرکلامی)

۲۸۸- گزینه «۲»

(غرزاد شیرممدولی)

با قرارگیری شکل گزینه «۲» به جای علامت سؤال، شکل تکرارهایی از طرح زیر خواهد بود:

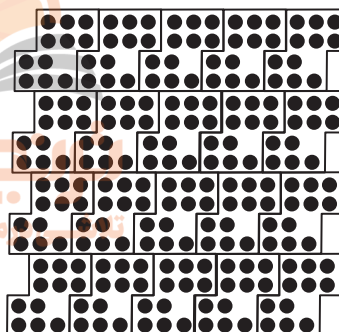

(الگوهای تصویری فطی، هوش غیرکلامی)

۲۸۹- گزینه «۳»

(همیر اصفهانی)

تکرارهای مدنظر:

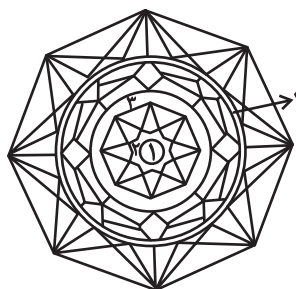

(الگوهای تصویری غیرفطی، هوش غیرکلامی)

۲۹۰- گزینه «۴»

(همیر کنی)

در شکل صورت سؤال، از هر ناحیه سفید، عددی دقیقاً مضرب چهار هست، به جز چهار ناحیه شماره شده زیر. پس مجموع نواحی سفید، $4k + 4$ است که k عددی طبیعی است. در واقع، این عدد $4(k+1)$ مضرب چهار است.

(شمارش تصویری، هوش غیرکلامی)